Claus Rønlev
Slægtsforskning

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

BIDRAG

TIL

BARFOD OG LA COUR SLÆGTERNES HISTORIE

SAMLEDE OG UDGIVNE

AF

L. F. LA COUR

TRYKT SOM MANUSKRIPT

FØRSTE HEFTE

KJØBENHAVN

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR)

1909

FRA: HINDHOLM: HØJSKOLE:

23/4 1912.

Rådhusbiblioteket.

Da jeg for nogen tid siden var i Lyngby, meddelte en af mine brødre mig, at der fra Dem var kommen et brevkort, som han ikke havde fået omadresseret, og hvori De udbad Dem mod post: opkrævning 1 eks. af Bidrag til Barfod og la Cour slægternes historie 1ste hefte, som jeg udgav for et par år siden. Jeg fremsender nu her et hefte, det er neste, der hidtil er kommet, og beder Dem sende mig på postanvisning 1 kr. 25 øre, hvis De ønsker at beholde heftet; i modsat fuld vil De nok sende det tilbage.

Ærbødigst

L. F. la Cour

~~højskoleforstander, cand. mag.~~

INDHOLD

Tilegnelse 5
Forord 7
Stamtavle 9
Fra Jens Barfod til Hans Peter Barfoed med mellemliggende slægtled 11
Seksskillingen, ved Frederik Barfod 21
Brevveksling mellem Jørgen la Cour og Kristine Charlotte Guldberg i 1795 27
Noter 62
Meddelelse 63

BILLEDER:

Jens Barfods segl (1486) 13
Facsimile af brev fra Jens Barfod af $^{30}/_{9}$ 1486 14
Stolestade fra Nørre Nebel kirke 15
Jørgen la Cour og Lotte Guldberg 27

MINDET OM

POUL FREDERIK BARFOD

TILEGNES

DISSE BIDRAG

TIL

SLÆGTERNES HISTORIE

I

TAKNEMLIG ERINDRING

efter den anden af de ældre sine øjne og tager med sig i graven meget, som kun hun eller han ved, og som altså for bestandig går tabt. Men dette er sørgeligt! Gid man da kunde få alle dem, der ejer minder, der er værd at omtale, — og hvem gør ikke det? — til at nedtegne dem; mange af de personer, hvis navne nu nærmest er en lyd for os, vilde på den måde komme til at fremtræde i klarere lys.

Men det andet vilkår for, at dette arbejde kan lykkes, er, at det modtages med venlighed af slægtens medlemmer. Kritik har vi nok af i vore dage, og mangt og meget kan der naturligvis også indvendes mod denne fremgangsmåde, men det er dog mit håb, at glæden over, hvad der står i heftet, må være større end utilfredsheden med, hvad der ikke findes. Det er udført af kærlighed til de to slægter og i sikker overbevisning om, at der er meget, som ikke bør gå til grunde, men som bør gemmes, og gemmes paa en sådan måde, at andre end de, der ligger inde med det, kan nyde godt deraf.

Og dermed ønsker jeg alle, hvem skriftet kommer i hænde, et godt nyår.

Elmebakken v. Lyngby Jan. 1909.

L. F. LA COUR.

JENS BARFOD
til Sædding Storgård
adlet $^{13}/_{4}$ 1455

KNUD BARFOD
i Sædding

JENS BARFOD
herredsfoged i Vester herred

LAURIDS BARFOD
til Sædding Storgård

KLAUS LAURIDSEN BARFOD
præst i Sneum
† 1641

LAURIDS KLAUSEN BARFOD
1596—1634
præst i Hesselager

KLAUS LAURIDSEN BARFOD
1632—1698
præst i Fraugde

KRISTEN KLAUSEN BARFOD
1665—1707
præst i Fraugde

ELSE KATRINE BARFOED
1700—1776
g. m. Hans Pedersen

KRISTEN HANSEN BARFOED
1730—1785
præst i Lyngby-Albøge

HANS PETER BARFOED
1770—1841
præst i Fakse,
provst

FRA JENS BARFOD TIL HANS PETER BARFOED MED MELLEMLIGGENDE SLÆGTLED.

Familien Barfod kan føre sit stamtræ tilbage til middelalderens dage, hvad der vel med rette kan siges at være tilfældet med de færreste slægter her i landet, selvom der naturligvis på den anden side er dem, der kan gå endnu længere tilbage. I de første slægtled er der dog en enkelt usikkerhed, men imidlertid ikke større, end at vi nogenlunde kan gå ud fra, at det her opstillede stamtræ er historisk pålideligt.

Ovre i Jylland, i Vester Horne herred, i Nebel (eller som det nu kaldes: Nørre Nebel) sogn findes en by Sædding; 2 gårde i denne by udgjorde tidligere tilsammen én, der endnu kaldes Sædding Storgård og må betragtes som stamsædet for vor familie. Gården har vist aldrig været andet end en bondegård, og der er heller ingen grund til at mene, at dens ejere har skilt sig fra bondestanden ved andet end deres adelige værdighed.*) Her boede den mand, der indtil videre må regnes som slægtens stamfader:

*) Kr. Erslev skriver i Danmarks riges historie II, 647-8: Adelens store Tal [ved Aar 1500] beroede dog især paa, at Lavadelen var meget talrigere end senere hen. Af de siden forsvundne Hovedgaarde har de fleste været meget smaa og mange ikke synderlig større end en god Bondegaard; ofte havde de end ikke noget særligt Navn og laa i Landsbyen Side om Side med Bøndernes Gaarde. Selv om Beboeren af en saadan Gaard betegnedes som Væbner, har han dog kun hævet sig lidt op over Bønderne. Som Type kan vi nævne Jens Barfod, der boede i Sædding i Vester horneherred og fik et Adelsbrev af Kristiern I 1455 paa Anmodning af en Svoger som var Kannik i Ribe, forøvrigt med det beskedne Vaaben, en nøgen Fod. Han blev ved at bo paa sin tidligere Bondegaard, og hans Søn og Sønnesøn var Herredsfogeder i deres Herred.

Jens Barfod, der 13de april 1455 adledes af kong Kristian den 1ste, hvad der fremgår af følgende diplom:

Wii Christiern med Guds Naade Dannemarkis, Norges, Wendes oc Gottes Koning, Grefve udj Oldenborg oc Delmenhorst, Giør witterligh alle Mend som nu er oc komme skal, at Vj for Vor Elskel: Clerch oc Tienners Hr. Tyge Terkildsen Cannick j Ribe Bøn skyld, saaoc for Troskab oc Villig tienniste, som denne brefwiiser Jens Barfoed j Sedinge for^{n} Hr. Tyges Svoger oc hans rette Egtebørn oc afkomme oss oc Vore arfwinger oc eftterkommere Konger i Danmarck oc Riget herefter troligen giøre oc beviise maa, hafve undt og gifvet, oc under oc gifver med dette Vort obne bref for^{n} Jens Barfoed oc hans rette egte børn oc afkom frihed oc frelse, som andre Ridder oc Svenne udj Vort Rige Danmarck hafve med Skiold oc hielm til evig tid, som er en bar foed j et blaat feldt j Skiolden oc tu bøffel horn hvide oc blaa ofver kors paa hielmen eftter di som her malet staar, og Vor oc Cronens Rettighed u forsømet paa Vort fri Bondegods oc Kiøbsted Gods, Thj forbyde Vj alle ihvo de helst ere eller Være kunde oc særdelis Fogder oc Embedsmend forskrefne Jens Barfod eller hans rette Egte Barn oc afkom derudj at hindre eller hindre lade, med magt que [ɔ: kue] eller u forrette j nogen maade, under Vor Kongl: hefn oc Vrede. Datum in Castro Hafniensi, Domenica quasimodo geniti Anno Dni Millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto.*)

Ellers ved vi kun meget lidt om Jens Barfod. Imidlertid er der bevaret et brev fra ham, som vi gengiver her, ledsaget af en facsimile, da det er den første skrivelse, vi har fra en af slægten. Dog må det bemærkes, at der ingen grund er til at mene, at han personlig har skrevet brevet; det udførtes almindelig af skrivere.

Brevet gemmes i rigsarkivet (Ribe stiftskiste 379) og lyder således:

Alle men thette see eller høræ lesz helsz jegh Jes Barfooth i Sidingh i Nybel soghen i Vesther herreth ewinneligh met gwdh och kwngiører jegh met thette mith opne breff ath jegh haffuer tiil eth venligh och fwlth skiffth vedherlagth waar frwæ domkirki och ca-

*) Her aftrykt efter Register over alle Landene 1480—1545, fol. 157. Brevet er tidligere (med nydansk retskrivning) trykt i Danske saml. I, 119.

pittell i Ribæ feem lass engh i Boolkier som liggher vesthen vet Per Ebsøns och østhen vet Jep Nielsøns i for^{de} Nybell som thi nw boo for tre stycker jordh som ligghæ nesth vesthen vet myn gaardh i for^{de} Nybell som jegh nw boer och then bool paa berghen vet then nørræ endæ som jegh tiil thenne tiidh haffuer giffwet skyldh aff tiil for^{de} capittell thij tiilbyudher jegh migh och mynæ arwinghæ ath frii och aldiels tiilstaa for^{de} vaar frwæ domkirki och capittell i Ribæ for^{de} feem lass engh for hwer mantz paa talæ som paa kan talæ met rættæ tiil wdhermære forwaringh och stadfestelsæ hengher iegh mith incegell nedhen for thette met hedherlighæ och beskedhnæ mentz inceglee som ære hr Pedher Esgisøn soghnepresth tiil Jernwit, Esgi Perssøn och Thomæs Olofsøn raadmeen i Ribæ. Datum et actum sunt hoc anno Dni mcdlxxxvi Ripis in crastino sancti Michaelis archangeli etc.

Jens Barfods segl (1486).

På nydansk kunde indholdet af dette brev gengives omtrent således:

Alle mænd dette brev ser eller hører læses hilser jeg Jens Barfod i Sædding i Nebel sogn i Vester herred evindelig med Gud, og kundgør jeg med dette mit åbne brev, at jeg har til et venligt og fuldt skifte overdraget Vor Frue domkirke og kapitel i Ribe fem læs eng i Bolkjær, som ligger vesten for Peder Ebbesens og østen for Jep Nielsens i forannævnte Nebel, hvor de nu bor, for tre stykker jord, som ligger nærmest vesten for min gård i forannævnte Nebel, hvor jeg nu bor, og det bol på »bjærget« ved den nordre ende, som jeg til denne tid har givet skyld af til forannævnte kapitel. Thi tilbyder jeg mig og mine arvinger at frit og aldeles

tilstå forannævnte Vor frue domkirke og kapitel i Ribe forannævnte 5 læs eng for hver mands påtale, som med rette kan påtale. Til ydermere forvaring og stadfæstelse hænger jeg mit segl nedenfor dette tilligemed hæderlige og forstandige mænds segl, som er Hr. Peder Eskesen, sognepræst til Jærnved, Eske Pedersen og Thomas Olafsøn, rådmænd i Ribe. Givet og udstedt i dette Herrens år 1486 i Ribe d. 30te september.

Samme år (1486), som dette brev er udstedt, optræder Jens Barfod som tingsvidne på Vester herreds ting, men at han kun lidt har agtet sit adelskab, fremgåar af, at han ikke nævnes med titlen væbner, ligesom heller ikke nogen af hans efterkommere, og hans navn følger efter herredsfogdens, fogdens i Varde og en rådmands fra Varde.

Blandt hans børn nævner vi

Knud Barfod i Sædding i Nebel Sogn, der 1493 af Ribe kapitel fæstede ovennævnte eng i Bolkjær for 4 sk. danske penninge årlig. Der er en vis sandsynlighed for, at han har været herredsfoged i Vester herred, idet han 1494 og 1502 nævnes som »tingholder«, hvilket er en almindelig betegnelse for herredsfoged; hvis han kun havde været det midlertidig, vilde det have heddet »den tid tingholder«. Han forseglede med sit adelige våben.

Vi kender adskillige af hans børn, men skal her indskrænke os til at nævne

Jens Barfod, der også var herredsfoged i Vester herred (han nævnes 1545), men dog ikke faderens umiddelbare efterfølger. 1541 tog han lovhævd på Tudmose hussted (Hungerbjærg på Ø. Debel mark i Lunde sogn) og kendte ingen andre at have del deri end sig og sine sødskende, hvilket Thomas Stygge væbner og en anden mand, der da var tilstede »i Sedinge, i den gaard Jens Barfod ibor«, med ed vidnede. Hans hustru var vistnok af familien Stygge fra Frøstrup; et sagn siger, at en af Barfoderne havde en kone derfra. Han nævnes i flere dokumenter fra den Tid og levede endnu 1563. Hans søn var uden tvivl:

Lavrids Barfod til Sædding-Storgård, der 1564 var tingsvidne på Vester herreds ting, og der nævnes som den sidste af de tre vidner, men dog førte adeligt våben i sit segl. Han var herredsskriver og fik 22. maj 1573 kgl. brev på at beholde sin gård fri for landgilde, ægt og arbejde, så længe han var i dette embede. 1579 fik han tilladelse til at fæste Nebel kongetiende imod at udgive

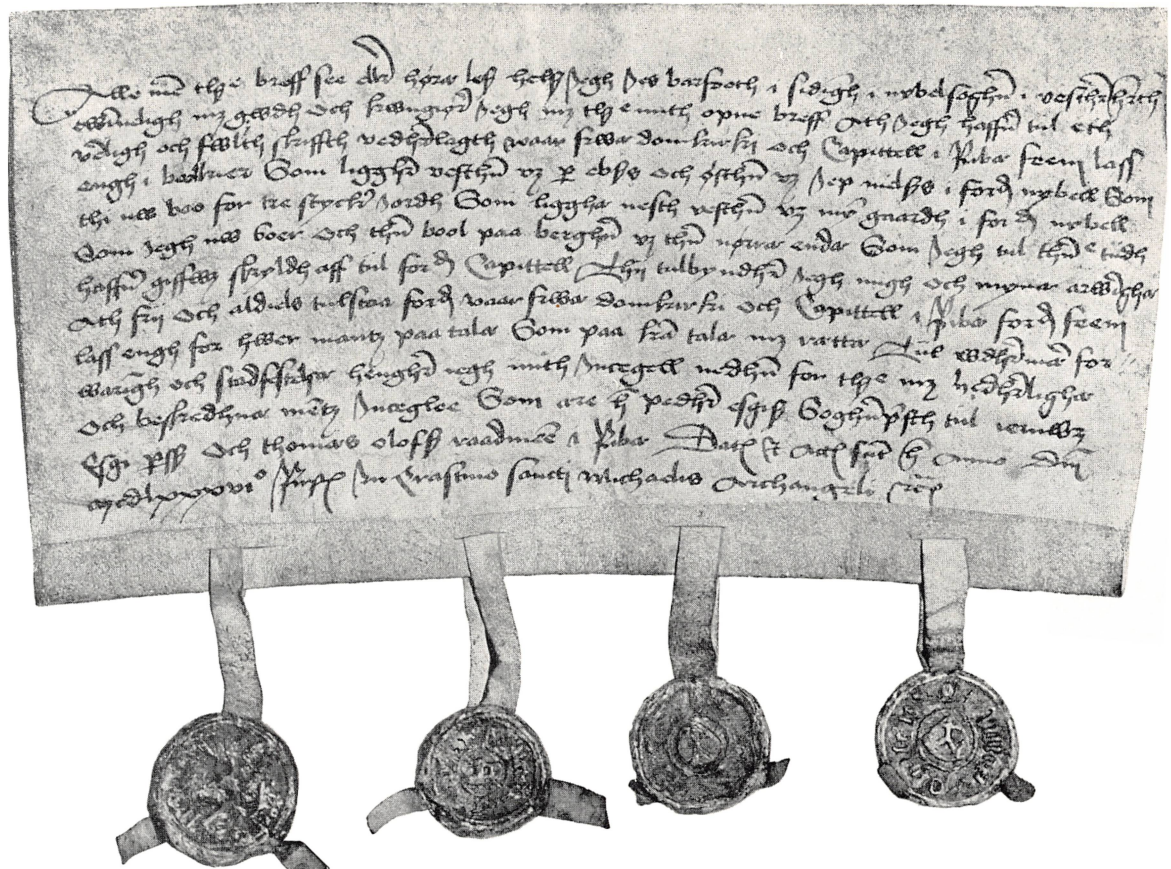

Facsimile af brev fra Jens Barfod af $^{30}/_{9}$ 1486. Findes i rigsarkivet (Ribe stiftskiste 379).

Stolestade fra Nørre Nebel kirke.

1 gl. daler af hver td. rug og byg. 1576 lod han i Nørre Nebel kirke nærmest ved prædikestolen på mandssiden opsætte et stolestade, som endnu er til. Herpå findes Barfodernes våben og ovenover L. B. 1576. Inde i stolen står udskåret de tillempede ord af Virgil: Discite justitiam, moniti et non temnere Christum ɔ: Lær retfærdighed, lader eder påminde og foragt ikke Kristus*). Det har sikkert været hans Valgsprog. På en af kvindestolene står der: Anne Laurits Kvon 1576, og det er næppe for dristigt at antage, at denne Anne har været hans hustru. Om hende ved vi, at hun endnu levede 1605, da hun efter en af sine Sønner Peders død fæstede Nebel kongetiende. Laurids Barfod levede i al fald 1581. Dr. O. Nielsen meddeler**) 1865, at »for en del år siden så man endnu i engene L. Barfods navnetræk på træstolperne, der angav skellet«.

Af hans børn skal vi nævne:

Klavs Lauridsen Barfod, der vist blev student fra Odense skole 1591, ordineredes $^{28}/_{3}$ 1593 og derefter blev præst (i begyndelsen kapellan) i Sneum i Skads herred. Når Klavs Barfod selv blev sognepræst i Sneum, ved vi ikke, men han var det inden $^{23}/_{10}$ 1619 og forblev i embedet til sin død $^{1}/_{7}$ 1641. Ved den store vandflod 1634 led han og hans nabopræster betydeligt, så at en part af dem har mistet både huse, boskab, kvæg og andet, som de have haft, en part en ringe del beholdt, hvorfor biskoppen $^{17}/_{2}$ 1635 fik kgl. brev at pålægge de andre præster i stiftet at komme dem til hjælp, hver efter sin formue, så at biskoppen selv giver 100 rdl. in specie. $^{6}/_{11}$ 1649 toges tingsvidne, at sal. Hr. Klavs Barfods hus og Allerup præstegård 1634, 35, 36 og 37 »med Gespenst eller Spøgelse har været med beladen og desmidlertid dermed haardeligen været anfegtet, hvoraf han både selv med Hustru og Børn blev tribuleret, saavelsom andre, hans Hus besøgte, saa og led stor Skade paa hans Formue, Gods, Bøger og Breve, som en Part deraf blev kast paa Ilden og opbrændt, en Part i andre elendige Maader blev ruineret og ilde mishandlet, saa det tit og ofte i de forne Aaringer maatte holdes Vagt i Huset for Ildebrands Skyld.« Under Klaus Lauridsen Barfod mageskiftedes præstegården i Sneum 1621 med en bondegård i Allerup, der endnu er præstegård. Med sin hustru Maren

*) Se: Æneiden VI, 620: Discite justitiam moniti et non temnere divos.

**) Se Danske saml. I, 122, hvorfra en del af de her meddelte oplysninger (undertiden ordret) er hentet.

havde han i al fald 3 sønner, af hvilke vi imidlertid kun skal dvæle ved:

Laurids Klausen Barfod, der blev født i Ribe stift 1596, formodentlig i Sneum. Han gik 1611—12 i Ribe skoles 5te lektie og kaldes der L. K. Sneom, men 1614 i mesterlektien, fra hvilken han indskreves som student $^{26}/_{4}$ 1617. Han blev derpå hører ved Ribe skole og tog som sådan Bakkalaurgraden $^{8}/_{6}$ 1620. Biskop Hans Mikkelsen ordinerede ham $^{5}/_{10}$ 1622 i hans 26 år til kapellan hos den gamle Kristen Hansen i Hesselager, hvem han fulgte i embedet, da han $^{7}/_{5}$ 1629 kaldtes af Tønne Friis til Hesselagergaard til præst i Hesselager. Biskop Mikkelsen siger om ham, at han var en god prædikant, og at ungdommen ved den afholdte visitats ($^{7}/_{5}$ 1631) fandtes vel undervist. Han må være død inden juni 1634, thi $^{23}/_{6}$ indstillede sig hos bispen hans eftermand, Peder Kristensen Humble, hidtil rektor i Nyborg som den, hvem embedet var tilbudt.

Hans hustru må vi gætte os til. Vi anser det for utvivlsomt, at hun blev gift med eftermanden, ikke alene fordi skik og brug førte dette, som lovgiveren selv havde anbefalet, med sig, men fordi eftermanden bekostede ligsten både over sin formand og hans datter, og fordi sønnen Klaus vedblev at have sit tilhold i Hesselager. Hun hed i så fald Mette Nelsdatter og var datter af hr. Nels, præst i Dalby og Stubberup på Hindsholm, og hans hustru Maren, der døde i huset hos sin svigersøn i en alder, der må være gået op over de 70, eftersom datteren allerede den gang var 56.

Af Laurids Klausen Barfods børn nævner vi

Klaus Lauridsen Barfod, som blev født i Hesselager præstegd. 1632 og altså kun var to år gammel, da han mistede sin fader. Han blev student fra Odense skole $^{26}/_{5}$ 1653 og valgte Jakob Finke, der dengang var universitetets rektor, til privatpræceptor. I begyndelsen af 1660 blev han kaldet til præst i Fraugde i Aasum herred i Fyen og $^{22}/_{2}$ indviet af biskoppen Laurids Jacobsen Hindsholm. Således meddeler J. C. Bloch i Den fyenske gejstligheds historie, men i Fraugde kirkebog staar der udtrykkelig: Udi huilcket aar [ɔ: 1660] Presten Hr. Clautz er Kaldet och indsat Doica 3 Epiph [ɔ: $^{1}/_{2}$] Aff Prousten M. Peder i Odense.« Da provst Otto Rasmussen i Rønninge døde $^{31}/_{8}$ 1685, åbnede Klavs Barfod som viceprovst hans bo og blev senere hans eftermand i provsteembedet. Allerede $^{25}/_{7}$ 1695 tales der om provstens svaghed, som rimeligvis

har givet anledning til, at han endnu samme år fik sin søn til kapellan; dog døde han først $^{5}/_{1}$ 1698 (begravet $^{13}/_{1}$) i sin alders 66 år. Klaus Barfod synes både at have været en dygtig og en brav mand; han stod på en meget venskabelig fod med sin værdige degn, Christen Nielsen Ellebech, hvis død, som kirkebogen viser, fyldte hans hærte med vemod. Efter sagnet skal han have opbygget størstedelen af den nuværende Fraugde kirkegård.

Skiftet efter ham blev begyndt $^{13}/_{2}$ 1698 og sluttet $^{18}/_{12}$ s. å. Auktionen havde forinden fundet sted $^{24\text{-}25}/_{4}$. Der var et temmelig betydeligt antal bøger, som Thrane i Rønninge modtog for vurderingssummen 19 rdl. 22 sk. Efter at gælden var betalt og samtlige omkostninger afholdte, beløb hele boets formue sig til 656 rdl. $76^{1}/_{2}$ sk., og de tilstedeværende brødre indvilligede på egne og fraværendes vegne i, at søstrene tog lige arv med dem. — 1661 havde Klaus Barfod bryllup med »Erlig, dyderig og gudfrygtig pige« Karen Kristensdatter Braad, som må være født mellem 1638 og 1647, og med hvem han var forlovet $^{13}/_{3}$ 1661, ja, det er vel endog rimeligt, at det var ved hende, han fik embedet. Hun overlevede sin mand i flere år: 1703 stod hun fadder til sin sønnesøn Klavs, og på skiftet efter sønnen ($^{29}/_{6}$ 1707) vedstod hun, »at hun havde fået sit Tilgodehavende«. Når hun døde, ved vi ikke. Hun var datter af præsten Christen Olufsen Braad og Anna ....., som efter sin første mands død $^{14}/_{8}$ 1650 blev gift med dennes eftermand og Barfods formand Hans Andersen, og som, da hun pånv blev enke, boede i huset hos sin svigersøn indtil sin død (begravet i kirkens kor $^{12}/_{1}$ 1672).

Blandt Klaus Barfod og Karen Braads børn nævner vi:

Kristen Klausen Barfod, der blev døbt $^{8}/_{2}$ 1665 og da rimeligvis er født et par dage i forvejen. Han blev student fra Odense skole $^{24}/_{7}$ 1684 og valgte P. Resen til privatpræceptor. Fra den tid, han læste i Kbhvn., er der (i afskrift) bevaret et brev, som hans fader skrev til Jens Bircherod, der da var regensprovst.

Det lyder, som følger:

Salutem et officia vere promptissima, paratissima Admodum Venerabilis et Excellentissime Dne Professor Mag Joannes Bircherodi, Fautor et Amice plurimum honorande.

Jeg har hannem paa det allerflittigste at betacke for hans affection imod min Søn Christen Clausen Barfod, hvilken jeg i ald yd-

myghed med skyldig taknemmelighed stedse skal beflitte mig paa at erkiende. Jeg beder høylig om forladelse, jeg Excellentiss: Dn Præpositum med denne min ringe skrivelse besværer, maatte Jeg med en liden bøn formaa saa meget hos Hannem, at hand, for sine fornemme Venners, og mine Gunstige Patroners skyld, ville recommendere min Søn til det bedste, og Hannem med Kost i Closteret benaade, skeede mig en stor lettelse i min pung, hvilken Jeg saa glad skulle optage, som Jeg med taknemmelig skyldighed bør at vederlægge. Jeg forbliver min Høy-Ærværdig Hr. Provstis, saasom min Gunstige Fautoris og Patroni skyldigste og ærbødigste tienere, og recommenderer mig og min Søn i Hans høye faveur og affection stedse.

Interim valeat Excell: Vir felicissime

Dabam Fraugde Præstegaard,
d. 19. Septembr. A. 1685.

Hans Høyærværdigheds
beredvilligste Tienere
Claus Barfod.

$^{27}/_{11}$ 1695 præsteviedes Kristen Barfod som sin faders medtjener, og paa skiftet efter denne kaldes han pastor designatus til Fraugde menighed. I dette embede døde han allerede 1707 og begravedes $^{31}/_{5}$ s. å. Skiftet efter ham begyndte $^{29}/_{6}$ 1707 og sluttedes $^{4}/_{2}$ 1709. Nettoformuen var 531 rdl. 4 mk. $15^{1}/_{2}$ sk.; bøgerne vurderedes til 28 rdl. » mk. 15 sk. Han havde $^{22}/_{6}$ 1698 i Odense bryllup med Karen Vinding, en datter af kanselliassessor Peder Hansen Vinding til Lammehave og Susanne Hahne. Hun må være født i aug. (septb. ?) 1669, da kirkebogen lader hende opnaa en alder af 69 år 9 måneder 2 uger 3 dage. 3 måneder efter sin mands død giftede hun sig (aug. 1707) med hans eftermand Jørgen Christian Hansen Bang, men blev anden gang enke 1738 og døde så selv 1739, begravet $^{18}/_{6}$.

Af Kristen Barfod og Karen Vindings børn skal vi kun nævne:

Else Katrine Barfood, hvis fødested og fødselsdag er os ubekendt, men hun er rimeligvis født i Fraugde præstegård lidt efter midten af septb. 1700. Sin spædeste barndom har hun vistnok tilbragt i sin faders hus i Fraugde, og efter hans død blev hun med sin broder Tomas frit opfødt hos sin faster Valborg og hendes

mand, forpagter Jakob Rasmussen paa Sanderumgaard. Hvorlænge hun har været der, ved vi ikke. Hendes bryllupssted gør det ikke urimeligt, at hun i den sidste tid af sin jomfrustand har måttet tjene sit brød blandt fremmede; mulig har hun været jomfru i generalfiskal Smiths hus i Kbhvn. Den første sikre efterretning om hende findes i en familiebibel, hvor hendes mand skriver: »D. 9de Decembr. 1726 hafde ieg og min Kiere Hustrue Else Catharina Barfod Brøllop, gud give os et Kierligt og fornøyeligt ægteskab.« De blev viede i Frue kirke. Hendes mand var Hans Pedersen, som dengang var fuldmægtig — som kirkebogen siger — hos generalfiskal Smith. Hans Pedersen skal være født 1696 og var, som nævnt, 1726 fuldmægtig i Kbhvn., i hvilken stilling han endnu befandt sig 1728. Men allerede 1729 blev han af Frederik IV, formodentlig på Smiths anbefaling, rådmand og borgemester i Assens. I dette embede døde han $^{28}/_{3}$ 1743, som hans søn har nedskrevet i den omtalte bibel: »Anno 1743 d. 28de Martij døde min elskelige kiere Fader Borgemester Hans Pedersen udi Assens, og blev sammesteds begravet d. Aprilis. Hand var født Ao. .« Hans enke overlevede ham i 33 år, i meget trange omstændigheder, og døde på gården Mølleknappe i Kærte sogn d. $^{20}/_{4}$ 1776.*)

Deres næstældste søn var

Kristen Hansen Barfoed, der blev født i Assens $^{15}/_{1}$ 1730. Om hans barndom ved vi intet, om hans drengeår kun lidt. Han gik i Nyborg latinskole på bekostning af sin morbroder, provisor Knud Barfoed, blev student 1748, blev huslærer forskellige steder 1748—51; tog til Kbhvn., hvor han fik regens $^{24}/_{10}$ 1751, men levede iøvrig et kummerligt liv ved ligbæring og timeundervisning. Kom siden på Valkendorfs kollegium. Var amanuensis hos teol. prof. J. O. Bang og tog teologisk embedseksamen $^{21}/_{1}$ 1756. Han var dernæst feltpræst ved hæren, der var bestemt mod Rusland 1761—62, derefter en tid lang hjælpepræst i Avnslev og Bovense, men blev præst i Sønder- og Nørre Onsild $^{15}/_{2}$ 1765, i Tistrup og Fuglslev $^{8}/_{4}$ 1768, i Lyngby og Albøge $^{9}/_{6}$ 1781, men døde allerede i Lyngby $^{15}/_{8}$ 1785. Han var to gange gift; første gang $^{15}/_{6}$ 1762 med Kristiane

*) Vi håber i et kommende hefte at kunne vende tilbage til dette ægtepar og skal da gengive deres billeder efter de to malerier, som nu ejes af dr. med H. P. B. Barfod. Hvor findes den omtalte familiebibel?

Elisabet Kruse (f. $^{21}/_{1}$ 1736, d. $^{17}/_{7}$ 1777), anden gang med Inger Kirstine Kjersgaard (f. $^{16}/_{5}$ 1743, d. $^{29}/_{5}$ 1824). Hans første hustru fødte ham fem børn, af hvilke det yngste var

Hans Peter Barfoed, f. i Tistrup $^{15}/_{2}$ 1770, student fra Viborg skole 1789, teol. kand. 1792, kateket ved Nikolai kirke i Kbhvn. 1792, præst i Branderup 1796, i Lyngby og Albøge 1808, oprettede her et skolelærerseminarium, præst i Fakse 1822, provst i Fakse, Stævns og Bjeverskov herreder 1828, † i Fakse $^{14}/_{11}$ 1841.*)

*) Også Kristen Hansen Barfoed og Hans Peter Barfoeds levned vender vi tilbage til i et kommende hefte.

SEKSSKILLINGEN.*)

Ved Frederik Barfod.

Jeg fortalte atter i aftes historien om »seksskillingen«, og, da jeg havde sluttet den, blev jeg fra flere sider bedt om at nedskrive den. Eftersom jeg nu meget stærkt nærmer mig støvets grænse, de syv gange ti, kunde der jo vel og være grund dertil, da det ellers let kunde hænde, at jeg en af dagene tog historien med mig i graven. Og det, mener jeg, var synd for min slægt og efterslægt, ja måske igrunden for flere; ti, vedkommer end, hvad jeg har at fortælle, aller egentligst min egen slægt, kunde det dog være, at det også kunde interessere andre, hvis jeg ellers måtte få det rette greb på at fortælle det.

Min farfader, Kristen Hansen Barfod, født 1730, blev student fra Nyborg latinskole 1748 og havde allerede den gang på sjette år været faderløs. Lige fra det grönne bord måtte han da også tage ud som huslærer og var som sådan på tre steder i tre år. Af en årslön på omtr. 24 rdl. skulde han dog ikke lægge meget op. Lige fuldt tog han 1751 tilbage til København for at fortsætte sine studier, men levede her et kummerligt liv ved ligbæring og timeundervisning. Nærmere at skildre dette skal jeg ikke her indlade mig på. Men en aften, han sad ved sin bog, følte han sultens svie. Han så efter i sin bordskuffe, men fandt kun en lille tör endeskive af et rugbrød, og den turde han ikke røre, ti, hvis han tog fat på den, vilde sagtens den hele gå med, og han havde da intet til næste dag.

*) Overladt mig af grosserer Olaf O. Barfod, i hvis Eje det nu findes.

Han vilde altså sove sin sult bort og gik til sængs, men sövnen flyede ham. Han lå og tænkte på sin nød og på de kommende dage. Da faldt det ham pludselig ind, at der var et stipendium paa fem rdl., — almindelig kaldet »stövlestipendiet«, fordi man for det kunde købe sig et par nye stövler, — og at det gaves bort af den teologiske professor J. O. Bang. Ham vilde han næste morgen bede om det. At han kunde trænge til det, havde han let ved at godtgöre, ti ikke blot hed han Barfod, men tæerne stak bogstavelig ud af hans eneste par sko. Det var et lyst håb, der således gik op for ham, og, da han en stund havde stirret på det, faldt han i sövn.

Næste morgen spiste han sin brødskorpe og gik til professor Bang, der virkelig fattede medlidenhed med hans nød og strags gav ham stipendiet, men i fem små tutter, der hver skulde indeholde en rdl.

»Man tæller penge efter sin broder«, og farfader gik hjem for at eftertælle sine penge. I de fire af tutterne var der virkelig 48 gamle sølvtoskillinger i hvær, men i den femte havde der forvildet sig en s e k s s k i l l i n g i en toskillings sted. Han havde altså fået fire skilling for mange, og det måtte han strags göre professoren opmærksom på.

Han gik da tilbage til professoren og underrettede ham om fejltagelsen, men fik det korte svar: »Jeg har talt penge, för jeg så Ham!« hvorpå professoren vendte ham ryggen og gik sin vej.

Der stod han altså ene i professorens forstue. Men hvad skulde han nu göre? Han kunde jo dog ikke gå og således tilegne sig fire skilling, som ikke rettelig vare hans. Og han kunde jo heller ikke blive stående, ti, at professoren var vred, det havde han kunnet høre på hans svar; og, hvis den vrede professor kom igen og fandt ham endnu stående i forstuen, kunde han mulig kaste ham ned ad trapperne. Det var et spörgsmål, der krævede moden overvejelse.

Men — inden han endnu var bleven færdig med overvejelsen og altså måtte blive stående for at fræmme den — kom professor Bang tilbage og gjorde en brad ende på hans pinlige uvished ved følgende tiltale: »Imidlertid, Han er en ærlig karl! Den seksskilling kan Han gærne beholde, og den skal Han gemme; den kan engang trøste Ham på hans dødsleje. Og her har Han fem rdl. til af min egen lomme.«

Altså hele ti rdl.! Hvor han nu var rig! Dog ikke så rig, at

han turde købe sig et par stövler; dertil vilde der gå alt for meget med; han kunde godt nöjes med et par sko. Men alligevel så rig, at han nu nok for en eneste gangs skyld efter mange tiders forløb kunde unde sig selv en varm middagsmad.

Fra skomageren gik han altså til spiseværten. Men nu vilde skæbnen, at der i samme hus skulde bo en tallotterikollektør. Selv vare vi endnu den gang ikke lyksaliggjorte med et tallotteri, men Hamburg havde et sådant, der også fandt tjænstvillige kollektører i København. — Hvilken fristelse! Han modstod dog fristelsen på vejen til spisemesteren, men, alt som han spiste, vandt også fristeren kræfter. Fristelsen ligger jo i kødet, og med kødets kræfter våkse også fristerens. Enden blev, at, da han forlod spisemesterens kælder, gik han op i kollektørens stue og — tog sig en lodseddel for den ene af sine daler.

Han havde jævnaldrende venner — hvilken ung student har ikke dette! — og dem fortalte han selvfølgelig alle den mærkelige dags hændelser, også købet af lodsedlen. Men det varede ikke mange timer, inden samvittigheden vågnede med sine selvbebrejdelser, og dens stemme blev så meget barskere, jo mere han nærmede sig bunden af sin nys vundne formue. Han havde tit straffet sig selv og straffet sig hårdt for sin store letsindighed; og det vidste hans venner.

Nøden havde atter holdt sit indtåg, skönt han nok i mellemtiden havde fået regensen (den fik han 24. oktb. 1751), hvor han, i forbigående sagt, efter fattig lejlighed blev en af regenspoeterne, vel ikke nogen Ploug eller Hostrup (han overstråledes allerede i sin samtid af sin fætter Kristen Tomsen Barfod), men dog til glæde for sig selv og flere. Som sagt, nøden havde atter holdt sit indtåg, og de mörke timer og de strænge selvbebrejdelser våksede med den. Så sad han atter en dag i sit mörke lune, da dören gik op, og en af hans lystige venner trådte ind med det udråb: »Nå, Barfod! har du nu været henne at hæve dine mange penge?« »Hvilke penge?« »I — dem, du har vundet i lotteriet!« »Du ved godt, at jeg så tit og så strængt har bebrejdet mig den letsindighed, så du ikke nu behøver at spotte mig.« »Det var da også noget at bebrejde sig — at vinde 500 rdl.«*) Farfader vedblev at være vantro og ved-

*) For summens störrelse indestår jeg ikke. Jeg mener, at det var 500 rdl., men muligt var det dog kun 300. (Forf. anm.).

blev at mene, at det hele var en utidig lystig spot; tilsidst måtte han dog følge med sin ven hen til kollektøren, og — han havde virkelig vundet den opgivne sum, som han nu fik udbetalt.

Han var altså en Krøsus! Men pengene kom ikke alene på et nødtörftigt sted, de kom tillige i en stund, da han trængte endnu langt mere til dem, end han selv anede. Badskær og apoteker krævede nemlig i den nærmest følgende tid, hvad han aldrig vilde have kunnet udrede, hvis han ikke havde vundet hin guldström. Som dreng havde han engang ved et spring fået et söm op i den ene fod. Man mente, at have fået det ud igen, men en stump var bleven siddende. Nu brød den op, og han måtte i længere tid ligge på sygehuset. — En ormstukken tand våldte ham svær uro, og han gik til en badskær for at få den trukken ud. Men kronen sprang af, og roden blev siddende. For at få den ud vidste barberen intet andet råd end at gennemskære kinden og gennem det åbne sår at udgrave den fjendske tandrod. — Det ene med det andet kostede gode penge.

Endelig blev han teologisk kandidat (nyår 1756). Professor Bang havde ikke i mellemtiden glemt ham, men havde allerede forinden taget ham til amanuensis og optog ham nu som sådan i sit hus. Alt dette var eftervirkninger af den ene seksskilling.

Saa gik tiden. Min farfader blev feltpræst og stod 1762 ved den hær, som skulde mødt Russerne i Mecklenburg. Han var både officerernes og mandskabets yndling, hvad enten det gjaldt en alvårlig gudstjænstlig handling eller et lystigt sælskabeligt samkvæm; ti han var både en alvårlig, from og troende mand og en livlig, opvaks sælskabsbroder. Gamle præsten Wøldike i Storehedinge kunde endnu to menneskealdre senere fra sin skolegang i Haderslev mindes, hvorledes det var Barfod først og Barfod sidst, og hvorledes han fik det ene leve efter det andet, mens regimentet lå i Haderslev. Da det ikke blev til krig, fik han imidlertid sin afsked som feltpræst og blev så hjælpepræst i Avnslev og Bovense. Herfra blev han kaldet til præst i Sønder- og Nørre Onsild. Mens han sad her, fik han i Vinteren 1768 et brev til »Kristen Hansen Barfod, præst et sted i Århus stift«. Adressen havde ikke nærmere kunnet opgives, men det fandt ham dog. Det var fra hans tidligere regimentssjef, oberst J. F. Sehested, der havde vundet ham meget kær og nu bad ham søge Tistrup og Fuglslev, som allerede var ledigt, da han

skulde få Lyngby og Albøge, der snart kunde væntes ledigt (det varede dog fulde tretten år). Disse to æmbeder fik han da, det ene efter det andet.

Men min farfader havde en grille, som vistnok fræmskyndede hans død, om end måske kun i dagetal. I sommeren 1785 tog han en af sine nabopræster til alters. Her kom han ved middagsbordet til at sige: »Jeg er født d. 15de januar, gift d. 15de juni, kaldet til sognepræst d. 15de febr., min ældste, den gang eneste sön døde d. 15de febr., og min eneste nulevende sön fødtes året efter, ligeledes d. 15de febr. Alt, hvad mærkeligt der er hændet mig, er sket d. 15de, og jeg vil sikkert ogsaa dø d. 15de, i hvad år og hvad måned det så bliver.« Den gang var han endnu rask, men kort efter skrev han til sin eneste, femtenårige sön i Viborg skole: »Jeg er meget syg, og vil du se din fader endnu en gang, inden han dør, så skynd dig at komme hjem.« Sönnen kom henimod aften d. 14de august og blev meget overrasket ved at se sin fader stå i gangdören for at modtage ham. Han ytrede dette. »Jeg er alligevel mere syg, end du tror.« Efter aftensmaden tog han sin sön ind til sig i sit arbejdsværelse, gav ham sin salmebog osv., fortalte ham kortelig sit levnedsløb og gav ham sluttelig sin velsignelse. Han glemte heller ikke seksskillingen, eller hvad dertil knyttede sig, men, da han gav sin sön denne og bad ham gemme den vel, tilföjede han: »Det var förste og sidste gang i mit liv, jeg spillede i tallotteriet; lov nu din døende fader, at du heller aldrig vil spille i det!« — Næste dag, d. 15de august 1785, var han død.

Min fader, hans sön, mindedes sit ord: han spillede aldrig i sit liv i tallotteriet. Jeg selv — nu ja, af mig var der intet ord krævet, og jeg havde intet givet; jeg spillede vel i sin tid en ganske enkelt gang i lotteriet, mest for löjer, om jeg end ingenlunde tör nægte, at jo nu og da, når jeg havde taget et lod, kunde vindesygen bagefter komme op hos mig; men som rigsdagsmand stemte jeg i sin tid af fuldt hjærte for tallotteriets ophævelse og havde gærne stemt for klasselotteriets med, hvis det havde været foreslaaet.

Så vidt gik alt godt og endnu lidt længer.

Min fader gemte samvittighedsfuldt seksskillingen i sin pult. Måske var det grunden til, at den sidste sommer, han levede, da han gik i sit 72de år, fik han det sidste af sin gæld til mennesker betalt, skönt han efterlod femten (egne og stif-) sönner, af hvilke de ni studerede.

Efter min faders død (1841) tog jeg seksskillingen til mig; han havde i levende live lovet mig den. Men jeg fik også hans pult og lagde da skillingen i den samme skuffe, som den hidtil havde ligget i. Men jeg havde ikke tænkt paa at svøbe den ind i noget papir. Efter min förste flytning var den da forsvunden. Den havde banet sig vej igennem skuffens sammenföjninger og var ikke mere til at finde, hvad enten den så måtte ligge skjult et eller andet sted i pultens indre, eller den har fundet vej ud til den vide verden. Det sidste er vist det rimeligste. Jeg, som ellers bildte mig ind, at jeg fredede om minderne, jeg har ved min letsindighed, min skødesløshed bortkastet seksskillingen, vor slægts lykkeskilling, efter at den i tre menneskealdre havde slået bo hos os. Måske er det grunden til, at hværken seksskillinger eller större skillinger have kunnet slå sig til ro hos mig, at ingen som helst timelig formue har kunnet finde vej til mig. Jeg böjer mig under dommen!

Landboskolen ved Lyngby d. 20. septb. 1880.

JØRGEN LA COUR OG LOTTE GULDBERG.

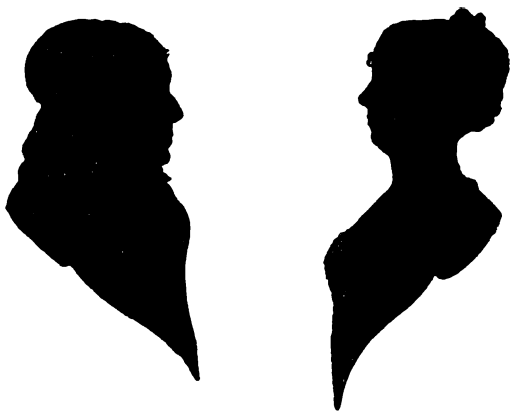

Jørgen la Cour var født på Strandet 2. oktb. 1767, kom 1778 i Viborg latinskole, fik 1782 i distributsprotokollen vedtegnelsen »stort håb«, bægge de følgende år »nogenl. godt håb«. Han måtte sikkert for en del tjene sig kost og husly ved at undervise småbørn, måske tillige ved at spille orgelet i Søndersogns kirke. 1787 blev han student, tog 2den eksamen året efter og blev 1789 kaldet til degn i Odder. Teologisk attestats tog han 1793 og søgte nu i de næste fire år adskillige præstekald, men fik intet og opgav det så; han var tillige i en række af år (1798—1807 ?) forpagter af Randlev præstegård og ejede desuden en lille gård i Odder. Han var en af de første her i Landet, som dyrkede kartofler efter en større målestok, og måske den allerførste, der brugte dækkede ris- eller stengrøfter til det skadelige vands afledning; han var en hædersmand med en lys forstand, et ædelt hjærte og en virksom, redelig gavnelyst, hvorfor han nød alle samfundsklassers udelte højagtelse, de højestes med de lavestes; han døde i Odder $^{3}/_{9}$ 1809.

Kristine Charlotte Guldberg var datter af tolder Holger Guldberg og Petrea Margrete Schwane Bang. Hun var født

i Skagen 10. juni 1777, kom det næste år efter sin moders død til sine morforældre præsten Bang og hustru i Fuglede, med hvem hun 1782 fulgte til Korsør; tilbragte årene 1789—93 dels hos amtsforvalter Jakob Bang i Odense, dels hos sin moster og hendes mand passkriver Lavrits Leth i København, men 1793 blev hun kaldt hjem til Ribe af sin fader. Hun var efter datidens begreber ualmindelig smuk, havde en rank skikkelse, ædle træk, dejlige himmelblå øjne og en hvælvet, tænksom pande, dertil »en følsom sjæl og en levende indbildningskraft«. Hun var en udmærket elskelig kvinde både som datter og som søster og senere som hustru og moder; hun var en klog og agtsom husholderske, en støtte for de svage og lidende. Efter la Cours død ægtede hun 1817 præsten Hans Peter Barfoed i Lyngby og Albøge og flyttede med ham til Fakse, hvor hun døde 28. febr. 1826.*)

Af de breve, der er vekslet mellem dem, fremlægges her — uden nogensomhelst udeladelse — brevene fra det første år, 1795, der er i vort eje og ikke, som af Fr. Barfod antaget (se Laurits Ulrik la Cour og Ellen Kirstine Poulsen s. 40 anm.), tilintetgjorte. Men hvor findes resten af de 131 breve, der i sin tid existerede efter dem?

Høytærede

Jomfrue Guldberg!

Efter Løvte overleveres De det bestilte Strikketøj, som jeg vil ønske maae finde Deres Bifald. — De spørger hvad det koster? intet meere eller mindre end De selv vil; Vil De andtage det som et Beviis paa den venskabelige Agtelse, Jeg har Aarsag til at bære for Dem, da er jeg fuldkommen betalt; men frygter De for at jeg derved vil paalægge Dem Forpligtelser, som kunde være stridende mod Deres Tænkemaade og uoverensstemmende med Deres Ønsker, da koster det $1^1/_2$ rdr.; Dog tiltroer jeg mig den Lykke allerede at være saa meget kjendt af Dem, at De ikke andseer mig for en egennyttig Smiggrer, der ved saa ubetydelig en Gave ville tilsnige sig en Forbindtlighed, som i mindste Maade kunde fornerme Dem, eller hvori Deris Hjerte ingen Deel kunde tage: De tør da uden ald Be-

*) Om disse to se forøvrig Frederik Barfod: Lavrits Ulrik la Cour og Ellen Kirstine Poulsen, en lille pennetegning. Kbh. 1877, s. 30—62.

kymring modtage det frit, da jeg ingen anden Gjengjeld fordrer end at De vedbliver som forhen at beære mig med Deris Venskab, hvortil jeg ved min øvrige Opførsel skal stræbe at gjøre mig værdig. —

De forlader nu snart et Sted[1]), hvor De vel har nydt nogle Fornøyelser; men hvor tillige mange Ubehageligheder er falden i Deris Lod; Lad ikke erindringen om de sidste gjøre Dem mismodig; De vender tilbage med meer erfaring og Menne[ske]kundskab, og, som jeg vist troer, med den for Mennisket saa lykkelige Overbevisning, at have handlet overeenstemmende med Dyd og Pligt. O! gid aldrig denne glade Følelse maae forlade Dem! Den kunde endog i de meest kummerfulde Timer opløfte vort Mod over alle Farer. —

De vender nu snart tilbage: vel burde det glæde mig for Deris Skyld; men jeg maae tilstaa at jeg heri er egennyttig, da jeg havde ønsket mig den Lykke at kunde have vedligeholdt et længere og nøyere Bekjendtskab med Dem; men De kan ikke vente megen Glæde her: reis da med Fred! og mine oprigtigste Ønsker for Deris sande Vel skal ledsage Dem! — Jeg kan ikke forklare Aarsagen dertil; men nægte kan jeg ikke, at den Tanke: Jeg skal sige Dem det sidste Farvel og maaskee aldrig see Dem oftere ikke er mig ligegyldig: Jeg ønskede nok at tale med Dem oftere; men Maaden paa hvilken det skulde skee indseer jeg ikke; De er saa langt borte, og paa et Sted, hvor jeg intet Menniske kjender uden Dem aleene: Dog! jeg veed et Middel, som kan erstatte denne Mangel, om De nemlig nu og da ville beære mig med et Brev. — De spørger vel, hvorom De skulde skrive, og hvad Verden ville dømme om vor Brevvexling? Dersom De andseer mig for en virkelig Ven, da ville De vel neppe nogensinde mangle Materie, og hvad det sidste Spørgsmaal andgaaer, da vil jeg svare: at intet Menniske behøver at vide vor Brevvexling, uden vores egen Villie, naar De i Forveyen var saa god at underrette mig om, hvortil jeg maatte sende Brevene, og om det end opdagedes, da skulle dog mine Breve intet indeholde, som var uanstændigt for et ærekjert Fruentimmer at tage imod; alleene under een Omstændighed vilde jeg ikke tilraade Dem at skrive mig til, eller i det høyeste meget sjælden og forsigtig, denne nemlig: Hvis De haver bortgivet Deris Hjærte til en anden; thi da kunde det maaskee have ubehagelige Følger; og troe mig: gode Jomfrue Guldberg! aldrig skulde jeg tilraade Dem noget, som kunde forstyrre Deris Roe, og endnu mindre det, som kunde fornærme

Deres Dyd. — Jeg har alleene gjort Forslaget med at skrive; De selv raader for, om De vil andtage eller forkaste det. — Hvad enten jeg nogensinde efter Deris Bortreise skal see Dem meer eller ikke: Hvad enten De vil beære mig med et Brev eller ikke; vil jeg dog nu sige Dem mit venskabelige Levvel! Den Aldgode Fader sørge for Deris Lykke! og naar De nu og da, i Deris rolige Timer hjemme nynner en Sang, eller med Strikketøyet i Haanden tænker paa det forbigangne, da tilbagekald og erindringen om Deris lidet kjendte; men dog

Oprigtige Ven
og ærbødige Tjenere
J. la Cour.

P. S. At De kan undgaae Mistanke, har jeg heri indlagt $1^1/_2$ rdr. som De kan levere mig for Strikketøyet. — Jeg er ikke Poet ey heller vil jeg tiltrænge mig Navn deraf; Dog kunde De maaske uden Ærgrelse læse denne lille selvgjorte Sang, og nu og da nynne den ved Strikketøyet, da den er bestemt for Dem. —

Dette Brev har jeg 2 Dage i Rad medbragt til Rodstens Eye, i den Tanke, selv at kunde levere Dem det; men da Lykken ikke har været saa gunstig, haaber jeg, De ikke tager ugunstig op, at jeg ved Jensen lader Dem det overlevere.

Den „selvgjorte Sang" er kendt af alle familiens medlemmer, men da den hører så nøje til her, aftrykker vi den nedenfor. Findes håndskriftet til den endnu? I så tilfælde hvor? Hvorfra stammer den melodi, vi almindelig bruger til den? Er der nogen, der kan give Oplysning derom?

Mit arbejd går så let og rask,
den målte tråd svandt ind,
og pinden glider let i mask';
jeg er så glad i sind.
Og kostbar sundhed er hos mig,
:|: hvor er jeg lykkelig :|:

Jeg stundom vel bekymret blev,
men gavnligt jeg det fandt;
ti aldrig angers tårer ned
ad mine kinder randt;
og lønlig sorg jeg kender ej
:|: ti er jeg lykkelig :|:

Jeg elskovs glæder kender ej
og ej dens bitre nag,
men naar jeg vandrer dydens vej
Alfader ved en dag,
han lede vil en ven til mig, —
:|: hvor blir jeg lykkelig! :|:

Med ham jeg trolig vandre vil,
hvor Gud os kalder hen,
og i hans ve og i hans vel
jeg blir den bedste ven;
og tro igen han elsker mig,
:|: ti er jeg lykkelig! :|:

Ved stille dyd og virksom dåd
vi fryd os skabe vil,
og for at stanse armods gråd,
vi hjælpe bægge til.
— Gud Fader signe ham og mig!
:|: så blir jeg lykkelig! :|:

Jeg er Dem meget forbunden for det smukke strikketøy, men antage det som en gave maae de unskylde mig da jeg frygter at skulde tiltrægge mig nogen Misfornøielse om min Fader hafde erfaret at jeg hafde imodtaget sligt uden giengieldelse. vær forsikret jeg er og skal stedse være deres veninde men hvad brevvæxli[n]gen angaar tør jeg paa ingen maade ingaae da min Fader engang for alle har begiert af mig som et tegn paa min kierlighed til ham, intet giør[e] uden hans villie alsaa anseer de at fortørne en god Fader vilde jeg nødig, og deri er jeg vis paa de fortænker mig ikke Arien finder jeg meget smuk, og tit skal jeg derved erindre mig deres venskab Farvel vil jeg endnu ikke sige dem thi jeg haaber vist indnu at see dem i Aader om det er muligt de forlader mig at jeg nu slutter thi mit Hymør tillader mig ikke at være Vitløftig men alleneste undertegner mig deres

Veninde C. C. Guldberg.

Udskrift: Til J. Lacour.

Høystærede

Jomfrue Guldberg!

De ville tilgive at jeg endnu een Gang uleiliger Dem med et Brev, hvori Jeg vil sige Dem min erkjendtligste Tak, saavel for Deris ærede Skrivelse, som og for de Forsikringer, De deri er saa god at give mig om Deris høyt agtede Venskab; men jeg maae tillige tilstaae: Aldrig havde jeg ventet, at De, som Veninde, ville have sat mig i den ubehagelige Nødvendighed, at skulle modtage Betaling for et Strikketøy, der i ingen uværdig Hensigt var Dem tilsendt som Gave; Jeg har udtænkt og veyet alle muelige Bevæggrunde til denne Handling, ja omhygelig har jeg søgt at udfinde Undskyldninger for Dem; men ingen har jeg funden gjeldende; thi umueligt var det, at Deris Hr. Fader nogensinde kunde opdage, om

De for eller uden Betaling havde modtaget det: Jeg har da Aarsag til at troe, De maae andsee mig for et frygteligt Menniske, af hvem De ikke tør modtage noget uden erstatning, og jeg maae da finde mig i den tunge Skjebne endog heri at blive miskjendt. — — At De ville afslaae min Brevvexling maatte jeg have formodet; Jeg finder og derfore den Grund, De anfører, saa gjeldende, at jeg fuldkommen har Aarsag til baade at undskylde Dem, og til selv at rødme ved min godhjertige Troskyldighed. Den lidet for stolte Tanke faldt mig ind: at det maaskee kunde interessere Dem, at vedligeholde mit Bekjendtskab, som ellers ved Deris Afreise, af Nødvendighed, maatte falde bort; Jeg vovede da at gjøre Forslaget, hvilken Irring De ville tilgive mig! — — — Det glæder mig meget, at Arien har funden Deris Bifald; at erindres af Dem i Tankerne som Ven, er vel en Liden men dog Behagelig Erstatning for Tabet af Deris Bekjendtskab i den tilkommende Tiid. — — Gode Jomfrue Guldberg! Stræb for alting at vedligeholde Deris Sjæls Munterhed; thi et nedslaget Mod kan saa Let blive en Vane hos os, og forbittre vore Dage, og at Deris Uheld vilde krænke mig, turde jeg dog nok, uden Frygt for Mistanke, oprigtig tilstaae Dem. — — Deris lovede Besøg i Odder Præstegrd vil vist fornøye alle der. — Fra mine Søstre[16]) & [18]) skal jeg sige Dem mange venskabelige Hilsener. Det glæder dem, at Deris Øyne ere nu saa fuldkomen sunde, og jeg beder, at De ikke ved langvarig traurig Lune igjen vil fordærve dem! — De ville tilgive den alvorlige Tone, som maaskee hersker i dette Brev, da jeg ey selv er saa synderlig glad; thi jeg maae tilstaae, at den for mig skjulte Aarsag til Pengenes nøyagtige Betaling, har sat mig lidet ud af min Forfatning; men jeg haaber, at Overbevisningen om mine Hensigters Redelighed snart igjen vil bortsprede denne for en kort Tiid ubehagelige Forfatning, og hvis De, uden at forurolige sig selv, tør beære mig med et Brev før Deris Bortreise, da vil jeg love at besvare det med meere Munterhed, og stedse skulde De med Høyagtelse erindres af Deris hengivne Ven og ærbødige Tjenere

Odder d. 3. Octob. 1795. J. la Cour.

Udskrift: Velædle Jomfrue Guldberg i Randlev.

Elskte

Gode Veninde!

Vist nok var Deris Nærværelse i Aftes mig inderlig kjær; Jeg havde ey selv turdet ventet mig denne Godhed af Dem i dette Veyr og Mørke; men jeg kan der af erfare, hvor venskabeligt De betragter mig, og jeg skal aldtid med sand Taknemmelighed erkjende det, kuns at dette Beviis, De derved gav mig paa Deris Venskab, ikke skulde have skadelige Følger for Deris og Hoffmans[2]) Sundhed; thi jeg maatte da med Mismod andsee mig som Aarsag dertil. —

De ville behage at give Jomfrue Hoffman en venskabelig Irettes[ett]else, fordi hun i Aftes paalagde Dem Undseelse, ved at paastaae i min Nærværelse, at De meest havde Skyld i dette Besøg: ukjært var det mig ikke; men den gode Pige kunde dog nok have sparet sin Veninde fra at rødme. — — Ikke uden Bekymring erfarede jeg i Aftes, at De atter har vædet Deris Øyne; kjære Pige! om end ikke en Vens Overtalelser kunde standse Deris Taare, da betænk dog, hvad De derved setter i Vove! De forstyrrer Deris Rolighed og svækker Deris Helbred: Dersom Aarsagen til Deris Kummer har sin Oprindelse fra hans[3]) Urimeligheder deels mod Dem selv, deels mod de andre, da har jeg i mit Brev til Jomfru H: givet nogle Trøstegrunde, hvilke, efter min Overbevisning, kunde være beroligende baade for Dem og hende; men af Hs: Ord i Aftes kunde jeg nesten falde paa de Tanker, at Deris Sorrig maae endnu have flere Kilder, og een af de vigtigste maae da vist nok være, at De maaskee frygter for, Deris gode Rygte skulde lide for meget. Gode Veninde! Da jeg endnu ikke kjendte Dem, andsaae jeg det for Pligt at advare Dem; men da jeg nu troer at være overbeviist om Deris Dyd, skylder jeg Dem igjen ald den Trøst, som staaer i min Magt at give. Troe mig! ved min Ære forsikkrer jeg, at Deris Rygte, i det virkelige, intet har tabt; Vel begyndte man her i Egnen af Begyndelsen at mumle; og hvo kan undre over det, da De ikke var bekjendt; men der gaves dog nogle gode Mennisker, som med Eftertryk andtog sig Deris Sag; Deris Opførsel i et hvert Selskab gav Velynderne nye Leilighed til at vedligeholde det begyndte Forsvar, og Deris Ære er reddet i alle Retsindiges Tanker. — Jeg siger Dem ikke dette for at smiggre; thi med Smigger var mit Hjerte ukjendt, ey heller for at gjøre Dem tryg, da alles skarpseende Øyne

ere hendvendte paa Dem i Selskaber hvor han er med, og nogle kunde vel endog omhyggelig søge at udforske Deris Opførsel mod ham hjemme; men jeg har sagt dette, for at berolige Dem mod denne sørgelige Tanke, at De som Fremmed skulde tabe noget af Deris gode Rygte ved at omgaaes ham: De er agtet og elsket af mange retskafne; vær kuns forsigtig endog hjemme! — — Indlagt bør jeg sende Dem min Gjeld, som er Overskudet fra det betalte Strikketøy: De maa ikke andsee det som en Gjengjeld for de betalte Penge, da jeg har lovet ikke oftere at erindre denne Ubehagelighed; men jeg kan jo ikke beholde, hvad jeg veed, De med Rette tilhører, allerhelst da jeg ingen Leilighed har til at give Erstatning, og om jeg endog havde den, frygter dog det brændte Barn for Ilden. —

Jeg lovede i Aftes at komme til Randlev paa Torsdag; men da Voigt[4]) har faaet det gale Forsæt at følge med mig til Falling, maae jeg ugjerne bryde dette Løvte, dog, dersom Omstændighederne i Randlev tillader det, hvilket jeg haaber De eller H: er saa god at lade mig vide, da vil jeg vist nok see at komme der paa Løverdag, med mindre Veyret bliver ondt; thi jeg maatte da skamme mig ved at fordre flere saadanne for Dem ubehagelige Prøver paa Deris Venskab. — — — — Da jeg veed De og H. tager Deel i min Skjebne, vil jeg lade Dem og hende vide (men ingen anden) at min Ansøgning om et Præstekald afgaaer i Aften til Cancelliet: De spørger vel: Hvorledes jeg saa snart har fattet dette Forsæt igjen at søge? jo! visse Omstændigheder har givet mig Lyst dertil: Jeg har og mine Hensigter derunder, som jeg for nærværende Tiid maa skjule, saa længe jeg kan; men faaer jeg dette Levebrød, eller et andet, som jeg haaber ikke skal vare længe, da skulle De og, i hvor De end opholder sig, underrettes om min nærværende Plan. — —

Lad mig nu ikke oftere erfare, at Sorgen nedtrykker Dem; men vedbliv at være saa lykkelig, som Ønsket er redeligt hos

Odder d. 11te Oct. 1795. Deris hengivne Ven

J. la-Cour.

P. S. Erindrer De vel, hvad De sidst lovede mig?

Gode Ven!

Jeg ydder dem Tusinde Tak for deres Brev, i dette Øieblik modtog jeg det, og da der strax gives saa god en Leilighed, saa kan jeg ikke andet end holde mit løfde; I gaar hafde jeg det faste forsæt at skrive dem til, men bestandig kom der noget i veien, endog Mademoisellen Raade mig derfra, det være imod noget, Thi i gaar efter Midag, var han saa grov imod mig, at jeg troer det overgaar alt det foregaaende, jeg kan ikke nægde at jeg dengang igien Vædde mine Øine, Og saa længe jeg er i dette huus er det en umulighed, for mig, at lade være; Naar vi igien har den fornøielse at tale med dem, som jeg haaber skeer paa løverdag, skal jeg nok fortælle dem aarsagen til denne graad; De kan troe at Deres Overtalelses grund til at stanse mine Taare har giort meget eller maaske jeg endnu igaar hafde givet dem bedre flugt?

Jeg kan ikke nægde at den Tanke at mit Gode Navn og Rygte var saa meget udsat for at Tabes, har ofde foruroliget mig, og jeg har mere end en gang sagt til Hofman at om dem der kiender mig unskylder mig, saa di Jeg er ubekiendt af, maae finde mig ganske skyldig. I aldt dette er det en stor Trøst de giver mig. Men Gode Ven! Tiltroe mig ikke saa megen svaghed at jeg skulde kunde ansee den for en smigrer, som har givet mig saa man[ge] beviser paa Venskab. Det indelagde kan jeg ikke næg[de] jeg tog for Giengieldelse, men jeg tilstaar jeg hafde fortie[t] den, dog nu ikke meere herom. Jeg ønsker dem af mit ganske Hierte at deres Ansøgning maa faae det Udfald de selv ønsker dem. Jeg forbliver Deres

Oprigtige Veninde

Randløv d. 13de Octobre 1795. C. Guldberg.

P: Sk: Naar di kommer til Randløv igien da ophold dem ikke i Stuen, men i Skolen, Thi da kan vi komme meere uformærkt til dem.

Elskte
Gode Lotte!

Dersom Ønsker formaaede at befale over Vind og Veyr, da vilde jeg næsten troe, at min Lotte, tilligemed flere, vare Aarsag i den lange Østenvind, som, saalænge Du var i Holme, gjorde mig min Reise over Vandet umuelig; thi saasnart Du havde forladt

Holme og mine mørke Skyer, efter nogle Timers Søvn, vare nogenlunde opklarede, begyndte Vinden strax at blæse gunstig, hvorpaa jeg om Aftenen forlod vore gjestmilde Venner i Holme, og samme Nat tiltraade Reisen, hvilken jeg lykkelig fuldendte Fredag Aften Kl: 10: Du spørger vel: gode Pige! hvorfore Du da ey før seer Brev? ney. Jeg kunde ikke saa hastig give Dig nogen betydelig Efterretning, og jeg maatte da 2 Postdage efter hinanden uleilige Din Fader — — — — Jeg gjorde i Gaar Opvartning hos Gehejmeraad Brandt[5]), og tilbud mig at prædike for ham; men han havde allerede bortlovet sig at høre Prædikantere 2 Søndager efter hinanden, hvorpaa jeg yttrede Frygt for at vente saa længe, da Vinteren forestod: Han sagde da: at han allerede af min[e] Attester kjendte mine Prædike Gaver, og at jeg derfore, uden at høres af ham, kunde være forsikkret om hans Villie til at hjelpe mig. — Paa Mandag vil jeg atter indfinde mig hos ham, og jeg indleverer da tillige en Ansøgning om Præstekaldet til Vaargoed og Nørre Vium i Ribe Stift. Jeg har sat alle Hjul i Gang for at drive, ingen Leilighed skal jeg forsømme til min Lykkes Befordring. Han, som raader for vor Skjebne, vil da og vide at styre den til det lykkeligste Udfald: Erindringen om Dig skulle aldtid befæste min Dyd, skjærpe mine Bestræbelser, og opmuntre min Fliid, og Overbeviisningen om Din Troskab skulde virke Glæde og Tilfredshed i min Sjæl. — Jeg afleverede i Løverdags Dit Brev til Madame Leth[6]), og blev der meget venskabelig modtaget: i Søndags gjorde jeg Følgeskab med Dem i den venskabelige Klub, og Deris Huus er mit daglige Selskabs Sted: Jeg behøver vel ikke at fortelle Dig, at Du af alle der elskes med den inderligste Varme, De have og bedet mig at sende Dig Deris kjærligste Hilsener. — — — — Men hvorledes har min Lotte, med sin elskte Fader overstaaet den lange Reise? Det nogenlunde gode Veyr har givet mig Haab om Deris lykkelige Hjemkomst: dog frygter jeg for de Anstød Fader havde i Holme, saavelsom for Dine Øyne; thi de vare vist nok i de første Dage tilbøyelige til Rødme: Du vil vel sige at jeg smukt burde tie og gribe i min egen Barm, ja jeg maae tilstaae Dig: at jeg stedse har troet mig selv stærkere end jeg da virkelig var; thi aldrig har jeg saaledes overladt mig selv til Sorgen, og skjøndt jeg selv vidste at gjøre mig selv de grundigste Bebreidelser, var det dog umueligt for mig at tilbageholde mine Taare; men da skulde Du have seet Lisbergs[7]) og hans for-

treffelige Kones[8]) Omhyggelighed for mig: De bleve mig paa den Dag dobbelt agtværdige og kjære. — — — —

Du, elskte Lotte! tillad mig at sende Dig en Ring, naar Vi ey derved skulde gjøre Din Fader imod; men Vi glemte begge at bestemme dens Størrelse. Du ville da først erholde Din Faders Tilladelse, som jeg ikke haaber han nægter, derpaa tage et Maal af den Finger, hvorpaa Du vil bruge Ringen, og sende mig det med næste Post; thi jeg haaber da nok min Lotte glæder mig med et Brev: ingen, uden Din Fader, behøver at vide fra hvem den sendes: et L vil jeg lade sette deri, og Du kan da bruge den som en Foræring fra Din Morbroder Leth. — Bedste Pige! Stræb nu at vedligeholde Din Munterhed; ved Breve kunde Vi dog underrettes om hverandres Vel; det bliver dog aldtid en Lykke for os paa denne Maade at kunde tale med hverandre; Vær forsikkret om: Din la-Cour skal intet forsømme, og Vi ville da tilfredse vente den Tiid, som et viist og godt Forsyn har udseet til vor Lykkes Befæstelse. — — — Den Aldgode Fader, som hidtil har ledet Dig, han være for Eftertiden Din Raadgiver Ven og Fader! Vi ville stræbe at vedligeholde hans Yndest, og aldrig skulde han da glemme os; men under hans Beskyttelse skulle vi vandre til sand Hæder og Lykke for os, og de kommende Dage skulde bringe os Glæder, som alleene den Dydige kan føle: Vi skulde da beundre hans vise Førelser, og takke ham, som bestemte os for hverandre. Lev da vel! Lev lykkelig, eeneste elskte Lotte! aldrig skulde jeg give Dig Aarsag til at Du skal fortryde Dit Valg; men aldtid skulde Du finde i mig den for Dit sande Vel arbeidende

redelige Ven og
Kjøbenhavn d. 17. Novemb. 1795. trofaste Elskere
J. la Cour.

P: S: Du skriver vel til Din la-Cour med næste Post, og jeg logerer da hos Kapitain og Brygger Hjort[9]) paa Christianshavn i Prindsens Gade No. 276 St. A. — — — Jeg har tilladt mig i Brevet a[t] bruge det fortrolige Du. Jeg haaber dog ikke Din Fader skulde vredes derover. — — —

Farvel lille Lotte!

Udskrift: Velædle Jomfrue Guldberg i Ribe.

Min elskte La Cour!

Tusen Tak for dit Brev, jeg imodtog det i gaar, og see hvor expedit jeg er til at besvare det, jeg opfylder din begiering, og holder tillige mit løfte der [er] somme der giorde ikke saa. ikke destomindre er jeg ret got fornøiet med at jeg ikke fik brev den første Post-dag, og det af forskiellige Aarsager, først for ifalt din Lotte engang skulde giøre det samme, vi da indet skal have noget at lade hver andre høre, og for det andet har jo fruentimerne i almindlig-[hed] skyld for at de er nysgierig, og jeg var det virkelig og, for at faae at vide hvordan det var gaaet af hos Brandt, og her skammer jeg mig slet ikke ved at tilstaae det, da jeg bilder mig ind at det og en lille smule angik mig. Brandt lover got nok, vil han kun ikke slaa det i glemme bogen, men være lit expedit, imidlertid min La Cour maae vi finde os i vor Skiæbne med Taalmodighed, den Algode styre det til det beste. Best[e] La Cour hvor ondt giør det mig ikke, at jeg skal afslaa den Present som du vilde giøre mig, men min Fader finder at jeg ingen Ring skal have føren det maae være bekiendt for enhver, Da jeg dog ikke kunde bruge den før saa finder min Fader det ingen nytte til at jeg har den og dog ikke kan bruge den, jeg ved at du vil ikke blive vel tilmode herover min La Cour, men det er en kier og god Faders villie og den maae og bør vi rette os efter. Vi kom Lykke[lig] og vel hiem i Søndags Aften, Min Fader er Gudskelov ret vel nu, men den dag vi var over i Randløv, matte han holde Sengen heele formidagen, saa ved den leilighed maate jeg tage alene til Rodsteens-eie, dog Celle[10]) var med, han hafde ellers giort følgeskab med, de viste den sædvanlige Artighed, det var en formidags visit, men jeg maatte ikke slippe føren jeg hafde spist til Midag. Jeg skal elles fortælle dig noget Nyt som jeg t[v]ivler om du veed, eller en gang skulde formode, da vi kom tilbage fra Holme til Randløv, hafde Maren[11]) allerede to Friere, og get engang hvem den ene var, du falder dog vel aldrig paa at gette Voigt, jo det var netop ham, han hafde da jost ikke sagt det til Moderen, men til Maren selv hafde han sagt det, og hafde tillige sagt, at han vilde sige det til hendes Moder om hun vilde tillade det.

Jeg troer vist at Voigt er et Got Menneske, Men Mand for Maren er han vist ikke, thi Maren skulde have en Mand der kunde danne hende og det har Voigt ingen stadighed til, jeg er vis paa

Min La Cour siger det samme; du siger vist jeg kan got tie med hvad man betroer mig, Men Celle fortalte mig det, og jeg sagde strax om jeg maatte være sladere, og det gav hun mig lov til altsaa kan du ikke sige noget herom. Det er mig Meget kiert at du har funden det saa got i Morbroders Huus, naar du skriver mig til igien saa skal jeg bede du vil lade mig vide hvad gade de boer i og hvad nommer; Mange hilsener til dem alle i Lethes Huus, du hilses kierligst fra min Fader men især fra din bestandige Trofaste

Riibe d. de November 1795. Lotte Guldberg.

Her indesluttet et varmt kys fra din Lotte.

Udskrift: Velædle Hr. La Cour
logerend paa Christianshavn i
Prinsens Gade No. 276 St. A.
frit til Hadersleben Kiøbenhavn.

Riibe d. 25de November 1795.

Elskte Ven!

Nu igien Brev fra min Lotte, Ney det gaar for tit paa, det er ikke efter aftalen min kiere Lotte, hører jeg min la Cour sige; men jeg er dog saa dristig at troe at du tilgiver mig at jeg foruleiliger dig saa tit, jeg vil gierne bede omforladelse lige som de smaa børn. Mit sist[e] Brev har du vel faaet,? hvad Tænkte du derom? der var ingen dato under men jeg viste ingen og jeg glæmte at spørge derom, det skulde været vist for min Fader men han var gaaet ud altsaa fik han det ikke at see, og det kunde du nok og slutte dig til af efterskriften, men dette ved han slet ikke af at jeg skriver, aarsagen hvorfor jeg egentlig skriver i dag er denn[e], jeg fik i gaar brev fra den Gode Hofmann, hvori hun Melder mig at Maren og Voigt er virkelig forlovet, og tager offenligt mod Gratolation, altsaa min La Cour er der ingen Præst som Madam Hartmann[12]) skal hielpe, stræb min La Cour at kom[me] hiem men jeg tror ikke der er nogen tiid at give bort, moskee Madam Hartmann endnu vil hielpe dig,

og dersom det ikke er for sildig troer jeg vist hun giorde det, for jeg troer vist hun holder meget af os begge to, og giør en deel for vores skyld, min La Cour bliver dog vel ikke vred paa sin Lotte fordie hun haster paa ham, ney det kiender jeg min La Cour for godt til, at han skulde blive vred, fordie hans Lotte viste ham nye tegn paa sin Kierlighed. Hvor det giorde mig ondt, at jeg maatte nægte dig, at tage imod Ringen, kan jeg ikke sige dig, Det var ikke fordie jeg maatte nægde min forfænglighed den Prydelse, Ney min La Cour jeg haaber du kiender din Lotte alt for Got til at troe det, men at jeg maatte nægte dig at bære dit Navn, det smertede mig, det var lit urimelighed af min Fader om jeg maae sige det. Men jeg haaber dog at min La Cour tager imod min Brøstnaal det skulde ellers giøre mig dobbelt Ondt, da det kommer alene an paa dig selv, du har ingen du skal spørge derom. Du skrev sist at du troede mine Ønsker hafde virket paa Vinden da du reiste til Kiøbenhavn, kunde mine Ønsker nu have nogen Magt, da skulde du see vilken virkning de skulde giøre; Mine Øine har Gudskelov været i god stand siden vi kom hiem, det siste vi saa[es] var de ikke ret got i stand hos nogen af os, Men det var jo ikke at undre over paa min side jeg som et stakkels Fruentimmer, og dog var jeg meere standhafdig en jeg selv hafde troet, Men det giorde mig forskrækkelig ondt at see dine Taare flyde, og dog moske de har lættet dig. hvor jeg længes efter foraaret kan jeg ikke beskrive dig, og der er jo dog en lang vinter til inu, jeg gider ikke tænke derpaa, bie i det minste ikke forlænge inden du skriver mig til, hver fiortenne dag, kan du gierne skrive, uden at Fader skal blive vred derfor, og er der noget som du vil skrive mig til du synes ikke min Fader maae see, saa kan du formaae den gode Hofmann til at skrive, og saa læg[g]e et lille brev inden i, for det maae ikke være for stort at han ikke kan see det udenpaa, Lev vel elskte La Cour, Mine beste Ønsker følge dig, og Tænk stedse paa din bestandige og Troefaste

Lotte Guldberg.

Jeg var bange for du allere[de] var reist fra Kiøbenhavn derfor sender jeg dette Brev til min Moster.

Udskrift: Velædle Hr. La Cour i Kiøbenhavn.

Eeneste kjære Lotte!

Med inderlig Glæde modtog jeg Dit kjærlige Brev hvoraf jeg strax kunde kjende min Lottes gode hulde muntre Sjæl. Du vil vel og roses Lidet for Din Hurtighed i at svare. Ja vel: Du var en expedit lille Pige denne Gang; men Du maae ikke troe, fordi mit Brev udeblev den første Postdag, at Du derfore skulle have en Slags Ret til at lade mig vente over Tiden en anden Gang: ney den Grund var en Liden Fruentimmer Spisfindighed, som jeg ingenlunde kan andtage; thi denne Udeblivelse var ingen Mangel i min Villie, ey heller i min Ordholdenhed, men netop fordi jeg troede at min Opvartning hos Brandt ogsaa angik Dig, derfore lod jeg den første Postdag gaae over, at jeg kunde underrette Dig om, hvorledes den Løb af. — Jeg modtog Dit Brev ved min Hjemkomst i Mandags fra Brandt, som jeg traf i god Lune: Han raadede mig at formaae Biskop Janson[13]) til at proponere mig med Eftertryk, naar et Kald blev ledig i Aarhuus Stift, og det har Janson allerede lovet mig i Forvejen. Han lovede da, om det var mueligt at hjelpe mig: Jeg skal nu, ved mine Velyndere her i Byen purre ham saa jevnlig, at han ey saa Let skal slaae mig i Glemmebogen: la-Cour skal intet forsømme for at komme i Besiddelse af sin Lotte, og han er glad ved den Tanke at hun ikke bliver utaalmodig; men at hun med ham rolig vil vente Tiden, som et viist Forsyn forudsaae, sikkert haaber jeg at den ikke for længe skal udsettes. — Jeg maae tilstaae Dig, at jeg ikke blev vel tilmode, at Din Fader ville nægte mig den Fornøyelse at sende Dig en Ring; men jeg er villig til med Dig at adlyde Hans Villie, hvorledes kunde jeg gjøre den Fader imod som Du elsker saa inderlig høyt: Han frygter maaskee for at slig en Gave skulle foraarsage dobbelt ubehagelige Indtryk paa Dig, hvis jeg i Tiden handlede uværdig, eller kunde tænke nedrig nok til at glemme Dig, det er min Pligt at undskylde ham, da han ey kjender mig nøye nok. Jeg veed nok at jeg er Dig lige kjær, endskjøndt Du ingen Gave har fra mig; det er ikke derpaa sand oprigtig Kjærlighed skal bygges: endog uden Gaver er jeg overbeviist om Din Oprigtighed; thi dersom Du havde i Sinde at glemme mig, da vilde Du vist ikke have aabenbaret Mad: Leth at jeg var Din Elskte. — Du forteller lille Lotte at Voigt har friet til M: H: Hvorledes skal jeg forstaae det, som synes mig underligt? Han som i lang Tiid

trængte paa mig, at jeg skulle alliere mig med hende, og kaldte mig en Tabe og Nar, hvis jeg forsømte denne Leilighed, han skrider nu selv til Texten. Af mange Aarsager misbilliger jeg det; thi først som Du rigtig anmærker, forstaaer han ikke at danne hende, hvortil hun dog vist nok endnu trænger, desuden frygter jeg meget for, at sand Kjærlighed ikke har bestemt ham til dette Valg, da han i saa lang Tiid har betragtet hende som et Barn, ey heller forstaaer hun at tilsnige sig den Magt over ham som en Kone, der vil vente at leve Lykkelig med Voigt, nødvendig maae have. Qvinde List kan hos hende endnu ikke være stegen til den Grad. — Jeg staaer nu færdig at forlade Byen, og havde ey besluttet at skrive til min Lotte før ved min Hjemkomst, men da Mad: Leth i Dag ville sende Dig et Brev, kunde jeg ey bare mig for at indslutte et par Ord med: Ved min Hjemkomst kan Du atter vente Brev fra Din la-Cour. — Naar min gode Lotte igjen skriver, da ønskede jeg gjerne følgende Spørgsmaal besvarede 1) Fixerede man Dig ikke paa Rodstens Eye eller noget andet Sted i Egnen? 2) Lod Frue Veinigel[14]) ikke til at være vred paa mig? 3) Betragter Din elskte Fader mig endnu Lige venskabelig? 4) Ere Lottes Øyne raske, er hun munter og glad? Jeg kan ikke sige de 2 sidste Ting ere mig magtpaaliggende, men Ubetydeligheder kan og undertiden moere. — Bedste, elskte Lotte! mange venskabelige Hilsener ville Du formelde Din gode Fader: Hans faderlige Velsignelse ville Vi stræbe at erholde, og Lotte skulle da blive lykkelig med sin

Kjøbenh. d. 28. Nov. 1795. uforanderlig oprigtige

J. la Cour.

P. S. Da jeg gik op til Inspecteur Lethes for at sige Farvel, modtog jeg min Lottes anden Brev, hvormed jeg vel ikke er Skurk nok til at være misfornøyet: Tak Bedste Pige for Underretningen; jeg skal nok see til at benytte mig deraf: Farvel gode Lotte! og blæs nu god Vind for Din la Cour.

Beste La Cour!

Hvad for en behageligere Tiidende en et brev fra dig kunde intreffe mig, jeg blev ganske bedrøvet da jeg først fik Posten, at der ingen brev var fra dig, men snart blev den sorrig omvexlet

til Glæde, aldrig hafde jeg kundet tiltroet min Tante det Puds, at inslutte et brev fra min La Cour, jeg kan mærke baade deraf, og af deres breve, at de er ganske intaget for dig, hvor kiert er det mig ikke at mit Valg kan blive bifalt af mine Venner, min Moder er endnu ganske uvidende derom, du maae ikke bryde dig om at min Fader ikke skriver men det er engang hans vane, at han skriver meget sielden, men det kan jeg forsikre dig om, han er ganske den samme i henseende til dig, han har læst begge dine breve, men inden han læste det siste sagde jeg ham at jeg hafde skrevet dig til engang som han ikke viste, og det brød han sig slet ikke om, da jeg leverede ham det siste brev spurte jeg ham om, hvilket han vilde læse først, og da svarede han mig, jeg troer jeg læser La Cours først, saa min Fader kan du være ganske forsikret om betragter dig med lige saa venskabelige Øine nu som da du forlod ham.

Hvad min Munterhed angaar, da syndes jeg den er det samme den altid har været, men min Fader k[l]ager stærk den har forandret sig meget, hvilken af os to der nu har ret kan jeg ikke bedømme. At de Fixerede mig paa Rodsteens-Eie kan jeg ikke sige, men Grevinden[15]) lod sig dog mærke med at hun viste noget, iblandt andet, da jeg skulde Reise var jeg med hende i sit Kammer og da sagde hun mig, at dersom hun spurte noget efter at jeg var Reist, Maatte jeg sikkert vende brev fra hende, jeg blev ganske unseelig og kunde ikke svare, enskiøndt jeg viste hvad jeg hafde lovet min La Cour. Jomfrue Sommerne hafde og spurt M. Hartmann om det var sant vi var forlovede, og de hafde tillige sagt at det nyttede dig ikke at du var Reist til Kiøbenhavn du fik dog ikke Randløv Kal alligevel. Frue Weinigel kunde jeg ikke mærke noget paa, om hun var vred, eller ikke, hun sagde at det var et stort tab for Grevinden, at du Reiste saa tit bort, hun glæmte saa meget derved, Nu troer jeg at have besvaret alle dine Spørsmaale min La Cour, om de nu kun er efter Ønske. Mange kierlige hilsener til din Moder og dine fortræflige Søstre, saa og til vores gode Grevinde og dem i Randløv. Min Fader hilser dig paa det kierligste, og jeg lader aldrig af at være din Oprigtige og

bestandige Lotte Guldberg.

Riibe d. 2den December 1795.

Her har jeg ingen Consept til, det kan du nok see paa Skriften, den er saa slet, dersom du kun kan læse den.

Jeg har blæst lige siden jeg fik dit Brev, saa dersom du ikke fik god vind saa er sikkert ikke din Lotte skyld deri.

Udskrift: Velædle Hr. La Cour i
Odder
frit til Hadersløv pr. Horsens.

Min Høystelskte
Lotte!

Din bortreiste Ven har nu lykkelig naaet sit Hjem i Dag, og til sin Lotte har han strax et Brev færdig. — Da jeg modtog Dit Brev i Kjøbenhavn, stod jeg gandske tvivlraadig hvad Vey jeg skulle tage for at komme hastigst til Jylland; thi Ordren turde jeg vel neppe være overhørig. Jeg havde bestemt at reise til Søes, hvilket jeg ey turde lade Dig vide, da jeg frygtede Du skulde blive urolig og bange for mit Liv paa denne Aarets Tiid; og da en Skipper samme Dag laae færdig, gik jeg rigtig om Bord, da jeg haabede en gunstig Vind hastig kunde bringe mig hjem; men jeg merkede at Din Magt over Vinden ikke strækkede sig til saa lang en Søe Reise, hvorfore jeg Søndag Aften gik i Land, tog Vogn paa Rullen og reiste Nat og Dag til Callundborg; see hvor lydig jeg er. — Ved min Hjemkomst skrev jeg et Brev til Selle, og bad hende at sende mig et Brev til Dig, hvori jeg kunde indlegge din Billet; thi næste Postdag skriver jeg atter, og jeg ville da 2 Postdage efter hverandre ikke uleilige Din gode Fader. — Jeg kjender med inderlig Glæde min elskte Piges Omhyggelighed for mig: Jeg veed nok, at de Efterretninger, Du gav mig om at haste Hjem, ikke har sin Grund i en urolig og ængstelig Frygt for Tidens Udsettelse, men i de Ønsker, som stemmer saavel overeens med mine ikke at forsømme nogen Leilighed, der kunde bringe os til det forønskte Maal: Kan Du da spørge: om Din la Cour vredes derover? — Skal da min Lotte intet have, som hun kan sige: dette har min bedste Ven, min la Cour givet mig? ney! den Lykke blev mig formeent, dog! Du eyer

det bedste jeg har, dermed maae Du være fornøyet for nærværende Tiid; inden et Aars Forløb haaber jeg Du frit kan modtage en Gave fra mig; men kan jeg da og rolig modtage den tilbudne Brystnaal? Jo! jeg vil med Taknemmelighed modtage den, og med den sandeste Glæde bære den, vel behøver jeg den ikke for at erindre Dig, thi Tanken om Dig følger mig stedse; men Gaven er kjær fra Din Haand, og jeg skal nok engang erstatte min Pige den. — — I Morgen er jeg indbuden af Madame Hartmann til Middag: Jeg haaber vist, hun opfylder sit Løvte, udførligere Efterretning skal Du faae med næste Post. — Voigt forlod mig nylig, han er inderlig Sjæle glad; han maae nok være glad for begge; thi man siger, hun er ufølsom; men jeg kjender den, der ikke behøver at klage over sin Piges Kulde. — Du seer af indlagte Brev, at V: og M: skal have Ja Ord paa Mandag, hvortil jeg og skal være Vidne. — Den gode Selle ønsker at det var ligesaa nær med Dig: Lidet uforsigtig er det sagt, og mangen ung Pige vilde det have foruroliget; men jeg kjender jo min Lotte for vel til, at jeg skulde troe dette Ønske kunde sette hende $^1/_2$ Time ud af sin Roelighed, endskjøndt hun indseer, at Ønsket ikke just saa strax kan fuldbyrdes: Vor Algode Fader, som ikke nedlagde Guld i vort Skjød, vil nok og tildeele os det fornødne, og kunde vi end ikke, formedelst Mangel paa Guldet, saa hastig naae Maalet, da ere dog Udsigterne ikke lange, og maaskee Vi, der begyndte med Lidet, i Tiden skal skatte os Lykkeligere end mange andre, der i Førstningen begyndte med opdyngede Skatte: dette veed jeg at Lottes Haand er mig kjærere end Guldet. — — — — — Grevinde Trampe har tilmeldet Frøken Halling vor Forbindelse, og her har Du Frøkenens Anmærkning derover. Disse 2 vil vist nok blive lykkelige med hverandre; og om Voigt siger hun: Han er bedraget af de snavse Penge. Du vil vel sige jeg er lidet forfængelig, ja lille Lotte! jeg maae tilstaae Dig, at jeg ikke ugjerne hører min Fornuft rose i dette Valg. — Til Slutning maae jeg give Dig en Liden Revselse: Jeg skal hilse Dig saa mange Gange fra vore Venner i Holme. Har Du gandske glemt Dem gode Pige! ja Du har, og dog veed jeg Du erkjender at De har fortjent et Brev fra Dig: straf Dig nu selv, indtil vi vedtales, og da gaaer det ikke saa let af. — Du kjedes ved at tænke paa den lange Tiid til Foraaret, dersom Du kan forvisse mig om, at Fader ikke bliver fortrydelig derover, da har Du mig i Ribe strax efter Julen. — Jeg

har nu ikke Rum paa Papiret til meere end de venskabelige Hilsener min Familie beder at sende Dig, og de Forsikringer jeg kan give Dig om at blive Din redelige og trofaste

Odder d. 3. December 1795. J. la Cour.

Best[e] La Cour!

Hvor kiert er det ikke din Lotte at du har Lykkelig overstaaet din Reise, jeg haaber dog at du er Frisk? vistnok hafde jeg haft minste Mistanke om at du vilde gaae til Søs hiem hafde jeg vist ikke været Roelig. jeg har allere[de] takket Neptunus og Aeolus, fordie de ikke var dig gunstig, enhveranden vilde jeg blive vred paa for det. Det er ikke godt at giøre noget som skal være skiult, Min Fader modtog sist Posten, jeg kom strax og spurde er der ingen brev til mig, min Fader svarte Ney, jeg blev strax ganske Mismodig, endelig fik jeg det, men min Fader anmærkede strax, at han meent[e] at brevene skulde adresseres til ham, men jeg svarte strax det er fra Selle, jeg maatte brække det i hans nærværelse, og saa blev han strax vaer at der var brev fra dig og da jeg lugde dit brev op falt den lille sædel ud, min Fader læste det alt sammen, men han blev ikke vred, han bad mig allene at naar jeg skrev dig til, jeg da vilde bede dig, at lade dine breve gaae under Comvelut til ham, du skal ikke bryde dig om at det gaar for tit paa, naar han vil at de skal gaae til ham, maae han ikke tage det fortrydeligt op. Vil du ikke beste La Cour aftale med din Søster Sabroe[16]) at mine breve kunde gaae under Komvelut til hende, jeg skal fortælle dig aarsagen, forleden hafde min Tante som her er i huuset stiolet sig til at see udskriften af et brev til dig og da brød hun mig endeel men min Fader bad mig jeg ikke vilde lade mig vedgaae med noget, og da det skal gaae saa taust til saa er det nok best jeg adreserer dit til din Søster, du maae ikke lade dig mærke i dine breve at jeg har fortalt omstændighederne saa rent ud, min Fader ved nok at jeg skriver men han Læser dog ikke mine breve. Ja Min La Cour jeg kædes virkelig ved at tænke paa den lange vinder, men at sees før den er forbie, tør jeg aldrig tænke paa, i hvor gierne jeg end ønskede det, og det ved jeg, min La Cour er overbeviist om, jeg troer i og for sig selv at min Fader var slet ikke imod at du kom, naar

det ikke skulde gaae saa forbandet taust til. men skulde du blive Præst forinden saa kommer du da. Det er mig meget kiert at Voigt er fornøiet gid han maae vedblive at være det, jeg troer sikkert at Maren er det og, men hun er af de Mennesker der ikke lader sin glæde saa tydelig tilkiende, og derfor kan hun meene det godt. Den Gode Selles ønske kunde aldrig sætte mig ud af min forfatning, om jeg en ønskede det saa skeer det jo dog ikke før, jeg skal Roelig vende den Tiid i møde, at jeg kan kalde mig din, og hvad bryder jeg mig om alt Verdens Guld naar jeg kun har min La Cour. du skrev sist du torde ikke være Ordren over hørig, ney min La Cour, jeg bad kun, er jeg ikke og en rar Pige jeg efterkommer din begiering? nu maae du ikke vende brev fra mig føren i dag otte dage thi naar jeg besvarer dine breve den første Postdag efter at jeg har faaet dit, saa syndes tiiden mig Dobbelt lang inden jeg faar brev fra dig igien. Min Fader beder dig at hilse, og jeg beder meget at hilse din elskte Moder og Søstre. Jeg forbliver stedse din Oprigtige og bestandigé

C. Guldberg.

Riibe d. 8de December 1795.

P: S: Jeg skal herefter som du vil lade dig betale brevene du har moskee dine grunde herunder, men intet var billigere end at jeg betalte den halvveien, Farvel best[e] La Cour.

Udskrift: Velædle Hr. La Cour i
Odder.

Min
elskværdige gode Lotte!

Du troede nok ved sidste Brev at skulle overrumple mig uventende, ja jeg var rigtig nok kommen hjem; men jeg kan ikke negte at Dit Brev var mig en fuldkommen Hjerte Styrkning oven paa den lange Reise. — Af Din Faders Brev, som han nok er saa god at lade Dig læse, kan min Lotte erfare, hvorledes Sagerne staaer; efter mine Tanker ere Udsigterne ikke daarlige: kuns lidt Taalmodighed, bedste Pige! og da vil alt blive godt. — Jeg har i Dag

været Gjest i Randlev ved det offentlige Ja Ord: neppe vilde nogen ved Bordet have begyndt at drikke de Forlovedes Skaal, endelig efter nogle Nik fra Selle begyndte een, jeg veed ey hvem: Du tænker vel jeg slap fri: ney, der nikkedes fra alle Kanter til mig, med Tillæg: den fraværende Vens Skaal. Den Stakkels Maren var yderlig forlegen med at gjengjelde Skaalerne, dog kunde hun godt erindre at sige det samme som Voigt. een Feyl stak derunder; thi ved Efterlignelsen kaldte hun dem Jomfruer som kaldte hende Søster. — Jeg har med behagelig Glæde baaren min Lottes Bryst Naal, men jeg finder den saa skjøn og kostbar, at jeg neppe uden Undseelse kan tage imod den, dog kan jeg ikke heri være Lotte imod; men Fader skal engang, naar han lærer at kjende mig nøyere, have nogle Utak. — Tilgiv elskte Pige at mit Brev denne Gang bliver saa kort, da jeg er nylig hjemkommen fra Randlev og Klokken er 4re om Morgenen: i Dag 8te Dage skal Du faae et længere Brev, nær havde jeg opsat at skrive denne Gang; men naar man staaer under Husbonds Haand raader man sig ikke altid selv, og Lotte kunde snart have faaet i Sinde at true mig med at holde et Brev inde en anden Gang, og da jeg dog gjør Lidt af hende, som hun ey maae vide, vil jeg dog gjerne see flittig Brev fra hende: i næste Brev skal og Lotte have nogle Utak, fordi Fader har klaget over hendes Munterhed, og nu vil Jørgen slutte med mange Hilsener til sin Lotte fra hans heele Familie: Grevinden, Frøken Osten, det Randlevsche og Saxilsche[17]) Huus: De siger alle De elsker Lotte; men først paa Listen staaer dog

Din
uforanderlig oprigtige Ven
Odder d. 8de Decemb. 1795. J. la Cour.

Udskrift: Velædle Jomfrue Guldberg i Ribe.

Høystelskte
gode Lotte!

Jeg lovede Dig sidst et langt Brev; men Spørsmaal, om jeg kan holde det; thi Lisberg og Kone har i 2 Dage været her i Odder, og berøvet mig Tiden. — Først maae jeg da rose Dig Lidet for Due-

lighed: jo Du er en rar lille Pige! Jeg skal aldrig ønske Dig bedre. — Men lille Lotte hvor nær kunde Vi ikke ved vore Breve udenom have stødt Din Fader, hvilket vist ey var vor Hensigt; aldrig skulle han have Aarsag til at klage meer derover; men han maae da ey fortryde paa at jeg ofte uleyliger ham; thi det er den eeneste Glæde Vi. saa langt borte fra hverandre, kan have, og den vil han ey heller som en god Fader berøve os. — — —

Du udtrykker Din Glæde over den Yndest Din Familie i Kjøbenhavn viiste for mig, ja saare venskabelig blev jeg der modtaget, O! vidste Du, bedste Pige! hvor kjært det var mig! Gid jeg kuns havde Din Moders Yndest, saavist som jeg da haabede, at vore Ønsker ikke behøvede at holdes saa hemmelige i Riibe, ja kjæreste Lotte! stedse skal jeg bestræbe mig for at overbevise Din hele Familie om, at Du ikke har valgt en ganske uværdig; men besynderligt er det, at min Familie slet intet holder af Lotte: Kan Du vel troe det? erindrer Du vel, hvad Søster Kragballe[18]) sagde, da jeg første Gang i Din Nærværelse fortalte hende: Her er den Pige, Søster! jeg har valgt: saae Du ikke da, min Lotte! Glædes Taare at trille af hendes Øyne, og vil Du troe mig; Jeg sværger ved min Ære! at hun i denne Dag er villig til at overtale sin Mand til at afstaae Odder Præstekald, naar Lotte med sin la Cour kan gaae derind; maaskee det og om nogen Tiid kan blive saa. —

Men, elskte Pige! Hvorfore giver Du Din Fader Aarsag til at klage over Dit faldne Mod; thi han har dog vist nok Ret? Du vil vel sige: er det underligt? da jeg maae være saa langt borte fra en Ven, med hvem jeg eene ønsker at deele Livets Glæder og Sorger, ja gode Lotte; men Du har en øm og god Fader, som elsker Dig inderlig høyt, og til hvem Du aldtid kan betroe Dig; Du har en Ven, som ikke svigter før Døden, til ham kan Du jevnlig skrive, og igjen faae Svar fra ham, og han iler med arbeidsomme Skridt frem til Maalet, som skal krone vore fælles Ønsker, see Lotte! hvad krænker Dig da? Du veed at jeg aldtid sørgede naar Du var bedrøvet, endog før Vi havde tænkt paa at indgaae saa vigtigt et Løvte, hvorledes tænker Du da vel jeg nu er tilmode, naar jeg veed min Lotte sørger? Jeg veed Du elsker mig, og at Du vil unde mig ald den Glæde i Livet, som staaer i Din Magt, Lov mig da, eyegode Pige! at Du for Eftertiden vil være munter og glad; men Løvtet er ikke nok; Du maae og holde det, og derom skal jeg

søge at blive forvisset fra Din Fader; thi jeg haaber dog nok engang at skulle liste et Brev fra ham. —

Men jeg har hidtil været noget alvorlig, det sidste Brev vil jeg stræbe at besvare med mere Munterhed. — Lotte er dog ikke vred paa sin la Cour, fordi han agtede at gaae til Søes, ja jeg tilstaaer at det er ligesaa farligt, som at sidde tæt ved en varm Kakkelovn, naar man er forkjølet, og at prøve Styrke ved at bryddes med Hænderne; thi i alle Henseender setter man sit Helbred paa Spil; men fordi jeg holdt det skjult for hende, derfore giver hun mig en liden Revselse, dog indseer Lotte nok, at jeg alleene derved vilde skaane hende for Frygt, og saadanne Hemmeligheder troer jeg ere tilladelige. — —

Du skriver, at Du aldrig tør tænke paa at see mig før til Foraaret, med mindre jeg bliver Præst forinden, saa kommer Du da: jo men! Hvad skulde jeg der da? Du meener at Din Fader ikke var derimod, hvis det ey skulde holdes saa tavs: o uheldige Tavshed! men Din Faders Villie skal efterleves endskjøndt jeg af mange Aarsager havde ønsket at komme til Ribe i Vinter; thi foruden det at min Længsel efter at see Dig ikke kan kaldes saa urimelig, kunde jeg nok have en Deel vigtigt at tale med Din Fader og Dig, dernæst kunde jeg have fri Befordring dertil, og den lille Hjort, som saa gjærne ønskede at komme til Ribe, havde derved skeet en vigtig Tjeneste, Jeg kunde da have logeret hos ham, og intet Menniske skulle have drømt om Hensigten af min Reise; thi Vi havde dog vel saa megen Magt over os selv, at Vi i de faa Dage, naar nogen anden end Din Fader var nærværende, kunde forstille os; men hvad skal jeg sige? Jeg vil tie, og hellere blive hjemme, end gjøre Din Fader imod; thi kom jeg til Ribe og læste den mindste Misfornøyelse i hans Ansigt, da var jo Glæden af min hele Reise spildt. — — —

Lisberg og Kone beder Dig utallige Gange hilset! Lotte forstaaer Du mig vel? Jeg har hilset fra Dig, og paa Dine Vegne lovet et Brev, som endnu ikke er kommet; her vil nok vanke adskilligt. — Paa Fredag er der Barsel-Gilde i Præstholm[10]), hvortil jeg og er indbuden, og skjønt min Pung intet vinder ved disse Præste-Høytideligheder, kan jeg dog ikke undslaa mig; een Ting synes jeg her i Egnen at mangle i alle Selskaber: Du gjetter vel, det er Dig: jo men! skulde jeg vel tilstaae det? troer Du at være

mig saa vigtig, nej! Du Ligger mig ikke saa meget paa Hjertet, endskjøndt jeg dog vel undertiden kan tænke Lidet paa Dig. — Du ville hos Din Fader undskylde at jeg ey ..... Gang tilskriver ham; thi og denne Gang har jeg brugt Natten, men ..... 8te Dage troer jeg nok jeg tager mig den Frihed at sende ham et, ventelig faar da og min egen Lotte et par Ord. — Alle, Lotte, Dine Breve kan sikkert addresseres til Søster Sabroe. — — Dersom Mit Skrift nogensinde har trængt til Undskyldning, da er det nok denne Gang, maaskee det vil falde Dig vanskeligt nok at læse det; men saa gaaer det, naar man ingen Concept bruger, Du merker vel jeg forstaaer Komplimenter, hvortil uimodsigelig dette Skrift trænger; men Lotte kan stedse skrive uden Concept. — Min ærbødige og venskabelige Hilsen ville Du formelde Din elskte Fader deels fra mig, deels fra min Svoger og øvrige Familie, som og paa det kjærligste hilser Dig ved

Din aldtid
trofaste Ven
Odder d. 14. Dec. 1795. J. la Cour.

Udskrift: Velædle Jomfrue Guldberg i Ribe.

Beste La Cour!

Dit Brev var mig overmaade kiert, men heldere vilde jeg levet i uvished en Postdag over, end at du skulde være saalænge oppe for min skyld, om du nu bliver syg, saa har jeg det paa min Samvittighed og den Tanke at du var bleven syg for min skyld kunde jeg ikke udstaae, derfor maae du heldere lade mig bie en andengang end giøre det. Jeg læste dit brev til min Fader, efter mine smaae insigter sy[n]des jeg det seer Ret godt ud, kun dette syndes jeg, at dersom du kunde blive hiulpen uden Madam Hartmanns hielp skulde du ikke tage derimod, det er ikke af stolthed, for ikke at være hende saa meget forbunden, men det er for, om hun ikke skulde fortryde det naar hun engang vilde sælge hendes Kierke, og det skeer vel nu siden hun vil skifte. At Maren var saa forlegen ved at takke for Skaalerne det maae jeg sige jeg hafde vendet i forveien; men at jeg skulde været bleven erindret, det var meer

end jeg hafde vendet, og deraf kan jeg og Slutte at vores forlovelse er bekiendt over heele Hads Herret for mig maatte det være bekiendt overalt, men det kan nu ikk[e] være saa.

Men at du vilde sige, at brystnaalen var for skiøn og kostbar, det maae jeg tilstaae, jeg er færdig at antage for en skose, hvad kunde eie der var for godt for min La Cour. Min Fader har i nogle dage ikke været ret vel, men han er dog oppe, i dag er det noget bedre. du skiendte paa mig i dit næst siste brev, fordie jeg ikke har skreven Lisbergs til, jeg inseer feilen, men da det nu er saa længe siden, saa unseer jeg mig ved at skrive, derfor kan Min La Cour nok unskylde mig for dem, jeg ved ikke hvordan det er, men jeg er doven ved at skrive til en hver anden, men naar pennen kommer paa Papiret til min La Cour saa gaar den af sig selv, jeg sy[n]des aldrig jeg Morer mig bedre. I Morgen skal jeg til Bal, jeg ønsker kun at du kunde være med, men ønsker giør desvære intet, da vil dit brev som jeg venter at imodtage naar jeg kommer hiem være mig en hiertestyrkning, som min La Cour siger i sit siste brev; du hi[l]ses paa det kierligste af min Fader, som just kalder paa mig og beder mig komme med Brevet om det skal med, jeg skal bede du unskylder mig for din Søster at der er en tom Komfelut, men næste gang skal jeg efterkomme min skyldighed. Mange hilsener til din Moder og Søstre og alle gode Venner Men i sær hilses du fra din bestandige Oprigtige

C. Guldberg.

Riibe d. 16de December 1795.

Udskrift: Velædle Hr. La Cour i Odder.

Høystelskte
Lotte!

Din la-Cour kommer i Dag fra Aarhuus: han turer ganske artig omkring i denne Tiid, og dog har han aldrig været muntrere og raskere, endog Dagen efterat han skriver Breve til Lotte om Natten; Derfore skal min omhyggelige Pige ikke frygte; thi et godt Mod holder aldtid mit Helbred ved Lige. — Din Fader er nok saa god at sige Dig Hensigten af min Reise til Aarhuus og Udfaldet derpaa.

Paa Reisen til Aarhuus besøgte jeg vore Venner i Holme, hvor jeg var temmelig forlegen, fordi Lotte ey endnu havde skrevet, Jeg vil her alleene gjøre den Anmærkning, som Du gjorde over min Søereise: at paa enhver anden havde jeg været vred derfor: Da jeg ved min Hjemkomst fra Kjøbenhavn erfarede at Du ey havde skrevet, troede jeg strax at skulle redde Din Glemsomhed, ved at hilse mange Gange fra Dig, og ved at love Dem et Brev med [det] første; thi jeg troede sikkert ikke, naar jeg bad min Lotte derom, hun da vilde have nægtet mig det; men ikke destomindre undslaaer hun sig nu derfor, og lader den Stakkels la-Cour i Stikken: Du vil vel sige at jeg ey skulde have lovet det; godt nok lille Lotte! men troer du da, det var mig saa Ligegyldigt, at Dine Venner skulle have mindste Mistanke om at Du havde glemt Dem? Jeg vil da saa kjærlig bede Dig 3die Gang; thi jeg veed dog at mine Bønner ere gjeldende hos Dig: Lille gode Lotte! skriv snart til Holme! thi jeg elsker og agter Dig for høyt til, at jeg ey skulde vedholde at bede Dig om Ting, som jeg indseer er Din Pligt. — — — — —

Jeg var i Fredags til Barsel i Præstholm, hvor jeg teede mig ganske underlig; thi tænk en Gang: ingen kunde faae mig til at dandse, tilsidst slæbte man mig paa Gulvet; men efter $^1/_2$ Times Forløb var jeg atter ubevægelig: Madame Lisberg truede mig vel adskillige Gange med at ville forklage mig. Men jeg snakkede mig fra alle; thi jeg ønskede at komme Hjem, der vidste jeg, at et Brev laae til mig fra min elskte Lotte; men da ingen vilde bryde Selskabet før Maanen gik ned, maatte jeg smukt bie, og Kl. 12 begyndte jeg at dandse for Alvor, og holdt uophørlig ved indtil den klare Dag, ved min Hjemkomst fik jeg Styrkningen; morsomt nok at Lotte og efter Dandsen har faaet mit Brev — — — — —

Du skriver bedste Pige! at Du ønskede jeg kunde undvære Madame Hartmanns Tilbud: Hvor inderlig kjært er det mig ikke, saa ofte jeg erfarer at vore Ønsker stemme overeens, Jeg har og derfore ved sidste Ansøgning ey betjent mig af hendes Tilbud; men dersom Kammeraad Kold i Kjøbenhavn, skulde andsee det fornødent for at komme hastigere til Maalet, da maa jeg imod min Villie betjene mig deraf; thi Tiden er kostbar lille Lotte! og Du er mig saa kjær! — — — — Men høer nu elskte Pige! Hvorledes har Du kundet antage min Lovtale over Brystnaalen for en Skose? Har jeg sagt Usanhed? eller var Din la Cour vant til at skose Dig?

eftertænksome Lotte! Du som dog nogle Gange i Randlev ved een og anden Leilighed røbede, at Du tænkte ligesom jeg: sæt Dig i min Forfatning: tænk paa Strikketenen og Ringen, og siig mig da: vilde Du ikke have blevet undseelig, ved at modtage een, uden Modsigelse skjøn Bryst-Naal fra Din Pige, som deels ey vilde, deels ey maatte modtage det mindste fra Dig, og hvad siger Lotte nu? Hun siger vel at la-Cour har immer noget ved Haanden at tugte hende med, — men Posten venter, og Lotte maae da den Gang lade sig nøye. Jeg har skjændt Lidet; men Lotte er dog vel overbeviist om at hun er den eeneste Pige, som elskes

af hendes uforanderlige
Ven

Odder d. 21. December 1795. J. la Cour.

Udskrift: Velædle Jomfrue Guldberg i Ribe.

Aller Beste La Cour!

Atter igien brugt Natten til hielp, nej Min La Cour det er alt for galt, dersom din Lotte nu var hos dig fik du sandelig mange utak om du slap dermed, Natte vaagen er lige saa Farlig som at side ved en varm Kakkelovn naar man er Forkølet.

Du ved vel beste La Cour at Randløv Kald er bortgivet til Hr. Blicher[20]) som var Præst til Wium og Lysgaar; jeg vilde ladet dig det vide siste Post, men det var for sildig Kortet var allerede sluttet, saa jeg kunde ingen Breve faa med. Kunde Du nu faae dette Kald, hvem der saa vilde blive Glad det var din Lotte. Du talte i dit siste Brev noget om Odder Kald, sandt er det, det var den største Lykke jeg vilde ønske mig, at komme i en Egn hvor vi er begge bekiendt, og om jeg tør smigre mig er og vel Lit, vi vilde vel og faae Misundere, men det fik vi ikke bryde os om; Da min Fader læste det, sagde han ja Lotte saa kunde jeg Ret sige du blev Lykkelig. Meget er jeg allerede din Søster forbunden, og hvor Meget meere vilde jeg ikke da blive baade hende og Din Svoger, men hvor gierne er jeg ikke det, jeg kunde aldrig vise mig erkiendtlig nok imod dem, da kunde man Ret sige, de hafde nægtet dem det selv, for at giøre os Lykkelige, Men var denne Lykke ikke for

stor? meener du vi kunde skikke os deri, Men jeg vil ikke tænke for meget herpaa, jeg vil og være Fornøiet med et meget Mindre. Beste La Cour du kan være ganske Roelig for mit Hymør jeg vil gierne tilstaae at dengang Min Fader klagede var jeg heller ikke saa Munter, men det var i begyndelsen da vi var kommen hiem, og i begyndelsen ved du man længes allermest, saa har man været saa godt vandt, vel kan jeg ikke Nægte at jeg længes endnu men jeg maae finde mig deri, saa jeg skal love ogsaa holde dig, at jeg vil være Munter, Naar du kun vil vedblive at være saa flittig med at skrive mig til, jeg skulde og Rose min La Cour for sin flid siden han Roser mig saa meget Men jeg kommer altiid bagvendt fra det saa jeg vil bie dermed intil vi samles; Beste La Cour hvormeget din Lotte ønsker at du skulde komme til Riibe i Vinter kan jeg ikke beskrive dig, men da jeg ved at det er min Fader imod at det skal blive bekiendt, og da baade Min Moder og Tante har tvivl om os siden dengang de saa udskriften Paa mit Brev til dig, saa kan du selv tænke at naar du saa kom her saa var de ganske forvissede om Sanheden, og at være Fader imod det vil du lige saa lidt som jeg have, derfor beste La Cour, lad os finde os deri, lad os imidlertiid tale sammen i Breve, Maaskee vi kan blive samlede føren vi Tænker paa det.

Jeg har og i dag sendt Madam Lisberg et Brev, Nu ved jeg at Min La Cour holder meget af sin lotte for hun føiede ham, men jeg har jo dog ikke giort meere end min Pligt.

Mange Mange hilsener fra Fader og mig til din Søster og Svoger Kragballe og Søster Lone[21]) og Frøken Osten, og der er og een fra Fader til dig, Jeg beder at hilse alle Gode Venner men i særdeleshed den Gode Selle. Jeg forbliver din altiid bestandige og trofaste

C. Guldberg.

Riibe d. 23de December 1795.

Udskrift: Velædle Hr. La-Cour i Odder.

Nyt Aars Brev til min aller bedste Pige!

Paa den første Dag i Aaret modtager nok Lotte Dette Brev fra sin elskte Ven, som hun i det forgangne Aar gav det høytidelige Løvte at ville vandre trolig Haand i Haand med ad Livets Bane.

O kjæreste Lotte! Tanken om, at Du paa denne Dag læser mit Brev, opfylder min hele Sjæl med mange stille alvorlige, men dog glade Betragtninger over Forsynets Førelser, og med de ivrigste Ønsker for vores fælles Vel i det tilkommende! Med Beundring skuer jeg tilbage paa det forløbne Aar, i hvilket den Alvise paa nogen Tiid bød mig at prøve ikke den blideste Skjæbne, rigtig nok maae jeg tilskrive min egen Uforsigtighed denne haarde Prøve, men da jeg fuldkommen vidste, at min Hensigt var redelig og god, troede jeg ikke at have fortjent denne Skjæbne; dog maae jeg tilstaae Dig: At den Tanke, som stedse har været min yndlings Tanke — at et viist og godt Forsyn styrer vor Skjebne, endog naar den synes meest indviklet, naar Vi kuns med Redelighed vandre vor Bane frem, den tanke opholdt mit undertiden vaklende Mod og bragte min halv tvivlende Aand til Hvile, ja om denne Tankes Rigtighed har og den Algode siden bestyrket min Overbeviisning; thi ikkuns kort bød han mig at udholde Prøven; men udrev mig fra Sorgen, og indbød mig kjærlig til desto større Glæde, ved at lede mig til Dig, Du kjæreste Formaal for mine jordiske Ønsker: ved Din Haand ville han befæste min Lykke, ja jeg føler i mit Inderste, at Hans velgjørende Villie har styret for os begge; thi jo meere jeg eftertænker, hvorledes vort Venskab begyndte, og hvorledes vore Hjerter Tiid efter anden bleve foreenede, indtil Baandet gandske blev knyttet, desto fastere bliver jeg i denne Tanke at Hans Alvise Forsyns Øye har vaaget over os, og at Hans Haand har Ledet os. Da Ønsket om at eye Dig første Gang opstod i min Sjæl, indsaae jeg strax alle de Vanskeligheder, som dermed ville være forbunden; jeg dæmpede Ønsket; men jo nøyere jeg Lærte at kjende Dig, desto inderligere blev min Længsel, Din Skjebne krænkede mig i mit Inderste, ja saare ofte bad jeg for Dig i Løn: Jeg vovede at give Dig nogle velmeente redelige Raad, hvilke jeg dog frygtede for skulle optages med Misfornøyelse af Dig, da jeg ikke kjendte Dig nøye nok, desuagtet kunde jeg dog ikke styre min Pen; men besluttede at tale Sandheds Sprog, hvad enten jeg derved skulde forfeile mit Ønske eller ey; men Lotte var den gode fornuftige Pige, jeg havde andseet hende for, uden Misfornøyelse modtog hun mine advarende Breve, og Lærte at andsee mig som sin redelige Ven, ja jeg tør nok og troe, at Ønsket om nærmere Venskab med mig nu og da faldt min Lotte ind; men hun saavelsom jeg indsaae Umueligheden

deraf under Tingenes da værende Forfatning; det Huus, hvori Du var, blev det en Nødvendighed for mig baade for Din og min Skyld at afholde mig fra, og jeg saae ingen Udveje til mit Ønskes Opfyldelse; men ogsaa heri maae Vi erkjende en høyere Haand, som styrede for os, Hindringerne bleve ryddede af Vejen, og nu stod allene Erklæringen tilbage; men Gud skal være mit Vidne, at jeg, da mit Ønske var paa det høyeste, dog bad saa inderlig; at hvis den Alvidende saae, at vor fælles Lykke ikke derved kunde befordres, han da i Tide ville afværge det; ængstelig gjorde jeg Tilbudet, min Lotte modtog det, og skjenkede mig sit Hjærte, hvis hendes Fader ville samtykke deri, han skjenkede os sit faderlige Samtykke, naar jeg fik Levebrød, og ingen Umage skal jeg spare for at erholde det, han som paa saa forunderlig en Maade har styret for os i det Hele, han vil ey heller forlade os midt paa Veyen, som jeg har Grund til at troe, han selv har Ledet os paa; Vi ville stræbe at gjøre os værdige til hans Omsorg, og Vi skulle da, trygge under hans Omsorg og Varetægt, vandre frem til sand Hæder og Lykke. — — — O Lotte min dyrebare Pige! Vi have lagt et Aar tilbage af vor Ungdoms Liv, vigtig ja saare vigtig har det været os; Vi have i dette Aar knyttet et Baand, som intet uden Døden kan opløse; thi jeg tvivler nu ikke Længere om, at Du er min trofaste Pige! som ingen høyere Lykke attraaer i Livet end at deele Skjebne med Din la-Cour, vær forsikkret om min Lotte! han skal og med Lyst og Iver stræbe at gjøre Dig de kommende Dage i Dit Liv saa behagelige som det staaer i hans Magt, og skulle end Skjæbnen undertiden byde os at prøve noget ubehageligt da skal den dog aldrig formaae at nedbøye vort Mod; thi vort Venskab staaer dog altid fast, og dette vil, ved ethvert Tilfælde i Livet, Lære os at indgyde Trøst i hverandres Barm, og naar een af os feiler, da vil og dette Venskab Lære os at advare hverandre paa saa fornuftig og kjærlig en Maade, at ikke Misfornøyelse derover skal opstaae; men at vor indbyrdes Fortrolighed og Kjærlighed kan blive knyttet desto fastere. — Min eeneste kjære Lotte! Hvor mange og ivrige ere ikke de Ønsker jeg paa denne Dag opsender til Algodheds Fader! han kjender bedst vort sande Gavn, han styrer og bedst alting for os til det lykkeligste Maal! Han være vor Ungdoms Ven, og vor Alders Støtte! Han unde os den Lykke, at Din elskte Fader endnu i mange Aar, med nogenlunde godt Helbred, maae Leve til vor

Glæde! Han skjenke Dig Sjels Munterhed og Tilfredshed, Uskyldighedens salige Løn! Bliv Du i dette Aar min stedse hulde, trofaste, kjærlige Lotte, og Din la-Cour skal redelig gjengjelde Dig Din oprigtige Kjærlighed. Dig tilhørte han i Slutningen af forrige Aar, Din vil han og i dette Aar være, og indtil Døden Løsner Baandet skal Lotte aldtid kjende mig som sin hulde trofaste Ven

Odder d. 27. December 1795. J. la Cour.

P. S. Dersom Leilighed gives i Morgen da skal Lotte tilligemed dette alvorlige Brev faae et par Linier til Svar paa hendes sidste Brev, som var mig saa gandske kjærkommen og tilfredsstillende: Lev vel saa Længe min bedste Lotte! —

Eyegode Lotte!

Jeg har i Nat været til Ball paa Rodstens Eye, og efterat jeg nu har udsovet Rusen, vil jeg stræbe at besvare Dit sidste mig saa saare kjærkomne Brev: Jeg tør vel ikke sige det skeer om Natten; thi jeg maae da frygte for, der vil vanke alt for meget, naar Vi engang samles; men jeg trøster mig ved, min Lotte skulde glemme sligt, naar hun faaer mig at se. — Kjæreste Pige! takket være Du paa det oprigtigste for Dit Brev til Madame Lisberg! Jeg troede dog nok, Lotte vilde føye sin la Cour, hvor inderlig meget holder han ikke af Dig derfore nu gjør det mig Ondt at jeg i sidste Brev udlod mig saa alvorlig derom, gjerne vilde jeg kalde det tilbage; er Lotte ikke vred paa sin la-Cour derfor? ney! saavidt jeg kjender hende, kan hun ikke være det; men dersom jeg for min Strenghed har fortjent noget, da husk paa at betale mig tillige med Resten naar vi samles. — Min Ansøgning om Vium Kald er nu afgaaet fra Biskoppen til Cancelliet: nu vil jeg see om Lottes Ønsker brav kan virke: dersom jeg er saa lykkelig at blive kaldet dertil, da maae Du vente at blive overrasket af mit Besøg; thi det har Fader tilladt mig; men skulde det ikke være Forsynets Villie da er det Trøst for mig, at Lotte rolig vil oppebie Tiden, dersom jeg ikke forfremmes

her til Sommer, da har jeg atter bestemt en Reise til Kjøbenhavn; kuns at denne ikke skulde gjøre Skaar i min Reise til Dig; denne Frygt kan jeg ikke fortie Dig, den forøger endog min Længsel efter at see Dig i Vinter: — i sidste Brev til Din Fader havde jeg allerede sat Pennen til Papiret, for, med de stærkeste Overtalelses Grunde, at udbede mig hans Tilladelse til at komme der; men modløs henlagde jeg Pennen igjen og taug, og af Dit sidste Brev seer jeg, jeg gjorde vel deri, skjønt det koster mig meeget; thi min Længsel voxer med Tiden; men jeg skal nok skjule den, saa ingen uden jeg selv skal meer merke den. — — Nøysomme gode Pige! Du tør ikke tænke paa den Lykke at komme til Odder; men vil være fornøyet med mindre, denne Tilstaaelse var mig vigtigere end mange Penge; dog kan jeg forsikkre Dig, at jeg ikke har lidet Haab; men skulde det slaa feil, da er det godt, at Vi begge kan skikke os deri. — — — Saare behagelig er mig den Tanke, at min Lotte er munter og glad. O gode Pige! vedbliv og at være det! Din Glæde eller Sorg har saa megen Indflydelse paa mig; dersom flittige Breve fra mig kan virke noget til Din Munterhed, da skal Du aldrig have Aarsag til at klage; men Roes kan jeg aldrig fortjene derfor; thi det er jo en Pligt, som Lotte selv ved sin Flittighed opfordrer mig til. — — Du skriver: at jeg roser Dig saa meget: Jeg synes deri at finde en liden Bebreidelse. Elskte Lotte! Kan Du ikke taale at høre undertiden en fortjent Lovtale af Din la Cours Mund, da han elsker Dig saa meget? eller er det ufornuftigt af ham at lade sig merke dermed? Saalænge jeg ikke kjendte Dig, og lige indtil den Tiid, jeg erholdte Dit ja: siig mig: hørte Du da nogensinde en Lovtale af min Mund? ney! da fandt jeg det upassende; men nu da jeg kjender Dig, da jeg veed Du kan bære det som en fornuftig Pige, skulle jeg da skamme mig ved undertiden at tale Hjertets Sprog? atter en Lovtale, vil Du siige: holdt nu lille Lotte! nu vil jeg tie for denne Gang; thi jeg merker nok, jeg kommer bagvendt derfra. — —

Heri indlegges et Nytaars Vers, som Grevinden har bedet mig at sende Dig, hvilket jeg ikke har kundet nægte hende. — —

Du ville formelde Din elskte Fader min ærbødigste og venskabeligste Hilsen, og hos ham afbede, at han ey denne Gang seer Brev fra mig; men i Dag 8te Dage skal jeg oprigtig lykønske ham til det begyndte Aar, og i dette udbede mig hans Godhed og Kjær-

lighed. Jeg har en heel Paqve til Dig af Hilsener; men især lykønskes Du oprigtig af min hele Familie i det nye Aar: Lev og bliv lykkelig min Lotte!

Det ønsker

Odder d. 28. Dec: 1795. Din eene trofaste

J. la Cour.

P. S. Min Søster takker saa meget for Dit kjærlige Brev, og beder Du vil undskylde at hun ey skriver; hun haaber nok Din la-Cour kan gjøre det af. — God Nat lille gode Lotte.

Udskrift: Velædle Jomfrue Guldberg i Ribe.

Min elskte La-Cour!

Uagtet jeg nu just staar færdig og skal til et lille Familie Bal kan jeg dog ikke lade denne Postdag gaae forbie, uden at skrive til min La-Cour jeg vil slutte i morgen. Nu haaber jeg du har faaet mit siste Brev og altsaa ved du da at jeg har sendt Madam Lisberg et Brev, jeg tilstaar dig at jeg burde skrevet for længe siden, og især da min La-Cour har bedet mig saa meget, og saa tit, derom, du kunde snart faldet paa at tænke, at jeg vilde Prøvet din taalmodighed, Ney min elskte La Cour, det kan du være forsikret om din Lotte vil ikke. indholdet af dit Brev til min Fader Glæder mig uendelig meget, maaske vi kan være nærmere ved Maalet end vi tænke, kunde du kun faae dette Kald, vel er det kun lidet, men saa er jo Odder som du har haab om destobere, nu heder det om du kan giøre noget af Frue Weinigel, hun er dog vel Naadig paa nærværende Tiid? dersom det var den Gode Grevinde det beroede paa, saa troer jeg sikkert at hun skulde ikke længe betænke sig; dersom du nu faar dette kald min La-Cour saa maaske jeg endnu kunde giøre mig haab om at see dig i vinter i Riibe, det eeneste jeg saa frygtede for var, at jeg saa vilde Blive i saadandt et ondt Hymør, og saa taus, at du ikke fik et ord af mig, det er dog nok best at jeg sætter mig ikke for fast i hovedet, saa vil jeg føle det saa meget tungere, om det ikke skulde skee; Det er mig ikke mindre kiært min La-Cour at det saa ofte intreffer at vi

tænker eens; jeg haaber ikke du behøver Madam Hartmans tilbud, men skulde du behøve det, saa er det vel og best at tage derimod, og endlig skader det hende ikke stort, men jeg har mærket, hun fortryder meget snart hvad hun lover, og naar det gode jeg skrev bliver fortryt har jeg ikke halv godt af det. om skoserne over Brystnaalen vil vi slet ikke snakke meere om, det er best vi afgiør det naar vi snakkes ved, saa vil vi see hvem af os to der er stærkest, men strikkethenen kan nu slet ikke komme der imellem, jeg hafde lovet min Fader at jeg aldrig vilde tage imod nogen foræring af noget ungt Mand Folk, og den gang min La Cour var der jo slet ingen forstaaelse imellem os, hvad skulde da bevæge mig til, at tage mod noget af dig, meere end af nogen anden, med Ringen var det nu en egen Sag, det var ikke min skyld, og det er du dog vel og over beviist om, min La-Cour, det var en Faders Villie jeg efterlevede, og det var min Pligt.

Endelig er jeg da kommen hiem fra bal, vel har jeg sovet noget men jeg kan dog Mærke at sviren staar mig i hovedet innu, og træt er jeg og, men jeg lod mig heller Nø[y]e saa meget som somme andre, jeg dansede bestandig fra i aftes Kl. 6 til i Morges Kl. 4. Jeg skal dog fortælle dig noget Nyt, Man forlover mig stærk her i Byen, med Apoteeker Eilschovs Søn, indnu i Aftes blev der spurt min Tante af paa Ballet, om det var sandt, du bliver dog vel aldrig Jalux Min La-Cour, Ney du kan være ganske Roelig, din Lotte glemmer ikke saaledes sin La-Cour. lad mig engang vide, hvordan det gaar i Randlev, er Voigt endnu saa glad, og Maren lige saa kold. De Kierligste og forbindtligste hilsener fra min Fader og mig til Dine elskte Venner og dig, det er sandt jeg skulde giort Nye aars ønske, men det kommer jeg altiid saa bagvendt fra, Ønskerne for La-Cour er altiid de samme af hans Uforanderlige

og Trofaste

Riibe d: 30de December 1795. Lotte Guldberg.

Udskrift: Velædle Hr. La-Cour i Odder.

NOTER.

[1]) Randlev præstegaard.
[2]) Sille Hoffmann, lærerinde i Randlev præstegaard.
[3]) Jens Casparsen Hartmann (1749—95), præst i Randlev.
[4]) Hans Henrik Voigt (1766—1820), senere distriktskirurg i Kolding.
[5]) Christian Brandt (1735—1805) kancellipræsident.
[6]) Anna Dortea Ulrikke Eleonora Leth f. Bang (1760—1807), g. m. passkriver Lavrids Leth (1755—1808); hun var Lotte Guldbergs moster.
[7]) Niels Lauritsen Liisberg (1755—1814), præst i Holme.
[8]) Maren Mørch Liisberg, f. Bering (1764—1849); hun var datter af pastor Hartmann's søster, Ida Hedvig, g. m. pastor Bering i Gylling.
[9]) Jørgen Hansen Hjorth (1739—1805), brygger og borgermajor.
[10]) ɔ: Sille Hoffmann.
[11]) Maren Hartmann (1779—1835), datter af pastor Jens Hartmann.
[12]) Frederikke Margrethe Hartmann, f. Langballe (1757—).
[13]) Hector Frederik Janson (1737—1805), biskop i Aarhus.
[14]) Mette Sophie v. Weinigell, f. Sehested (1738—), g. m. oberstlieutenant P. v. Weinigell (1732—1797).
[15]) Sophie Amalie Rantzau Sehested (1766—1838), g. m. [1]) kammerherre Ditlev grev Trampe (1749—1793) [2]) major Christian Magnus v. Voss.
[16]) Henriette Frederikke Sabro, f. la Cour (1756—1824), g. m. konsumptionsbetjent Povl Tomassen Sabroe (1733—1789).
[17]) Jacob Abel Ingerslev (1759—1821), præst i Saksild, g. m. Vita Bering, søster til madam Liisberg i Holme.
[18]) Elisabet Katrine Kragballe, f. la Cour (1758—1827), g. m. [1]) præsten Anders Kragballe til Odder (1742—1796), [2]) præsten Niels Wormslev til Viby-Tiset (1758—1841).
[19]) ɔ: Præstholm præstegaard, Gosmer sogn. Præsten var Peter Benzon Kaalund (1762—1839).
[20]) Niels Blicher (1748—1839), St. St. Blichers fader.
[21]) Apollone Dortea Worm, f. la Cour (1761—1843), g. m. forvalter Peder Worm.

Desværre er noterne ikke så fyldige, som ønskes kunde.

MEDDELELSE.

Der kan desværre ingen tvivl være om, at meget i tidernes løb går til grunde af det, som kunde bidrage til at oplyse slægternes historie. I sikker erkendelse heraf har jeg fattet den tanke at lade forfærdige et skab (af valnødtræ fra Landboskolens have), der skal bære påskriften Slægtens minder, og jeg vilde nu gærne ved disse linjer bede alle slægtsmedlemmer være med til at grunde og øge et »familiearkiv«.

Det synes mig rimeligt, i hvert fald interessant, om et eksemplar af alle trykte sager, familien vedrørende, var samlede på ét sted, og jeg beder derfor dem, der ligger inde med dåbssange, bryllupssange, sølv- og guldbryllupssange, begravelsessange, om, såfremt de vil og kan, at sende mig et eksemplar deraf.

Desuden bør slægtens fotografier samles i dertil egnede albums, og sikkert ødelægges der mellem år og dag mange billeder, der vanskelig eller slet ikke lader sig erstatte. Altså hvem der har billeder og vil af med dem, sende dem venligst til familiearkivet.

Og endelig kan der findes andre ting, der mulig vilde blive kastet bort eller i hvert fald ligge upåagtet hen, hvis ikke man tog sig af dem. Også disse kunde passende gemmes i arkivet.

Hvad der på den måde skulde komme mig i hænde, vil jeg ikke betragte som min personlige ejendom, men som slægtens eje i mit værge, og det er en selvfølge, at der træffes dispositioner om, hvad der skal gøres med det efter min død. Rimeligst vilde det være, om man eventuelt søgte det deponeret i rigsarkivet eller et af provins-

arkiverne, med mindre en af slægten skulde føle sig opfordret til at fortsætte og udvikle det arbejde, som jeg her påbegynder.

Jeg ligger inde med en ret betydelig »grundstamme« i form af sange, billeder og breve og har nu for nylig (af frk. Pouline Lønborg) fået en meget værdifuld forøgelse, nemlig en brevtaske, som Kristine Charlotte la Cour f. Guldberg på sin bryllupsdag med Hans Peter Barfoed gav sin mand.